

realpatidar.com

સત્યપદ બોધીની.

લેખક
સૈયદ બાવા સાહેબ અહમદઅલી (ખાકી)
પ્રકાશક
શ્રી સત્યંથી સાહિત્ય સેવા મંડળ વતી
સૈયદ શમ્સદીન બાવા સાહેબ (ખાકી)
મુ. પીરાણા. (ડી અમદાવાદ)

સને ૧૮૬૭ના ૨૫ મા એક્ટ પ્રમાણે રજીસ્ટર કરાવી
લેખકે સર્વહક્ક સ્વાધીન રાખ્યા છે. માટે રજા સિવાય કોઈએ
બુક અગર બુકનો કોઈ ભાગ છાપવો કે છપાવવો નહિ.

પ્રત ૧૦૦૦.   આવૃત્તી ૨   સંવત ૨૦૨૭

મુદ્રક: મણિલાલ જગનલાલ શાહ,
ધી નવપ્રભાત પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ, ઘીકાંટા, અમદાવાદ.

દર્શનલાલ શા. ૨=૦૦

Real Patidar Library

This book/literature/article/material may be used for research, teaching, and private study purposes. Any substantial or systematic reproduction, redistribution, reselling, loan, sub-licensing, systematic supply, or distribution

in any form to anyone is expressly forbidden.

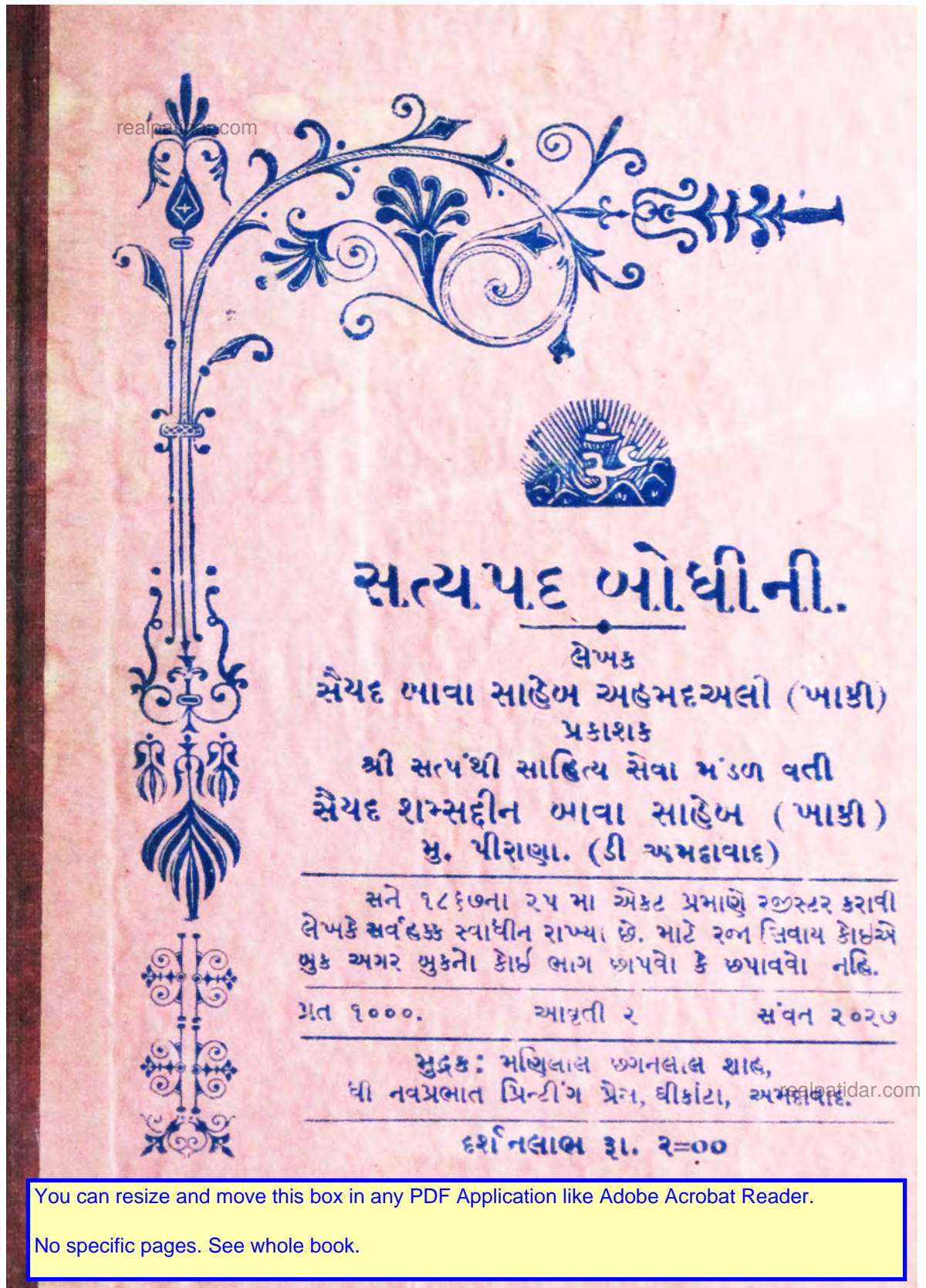
The library does not give any warranty express or implied or make any representation that the contents will be complete or accurate or up to date. The library shall not be liable for any loss, actions, claims, proceedings, demand, or costs or damages whatsoever or howsoever caused arising directly or indirectly in connection with or arising out of the use of this material.

Full terms and conditions of use: <http://www.realpatidar.com>

About Real Patidar books

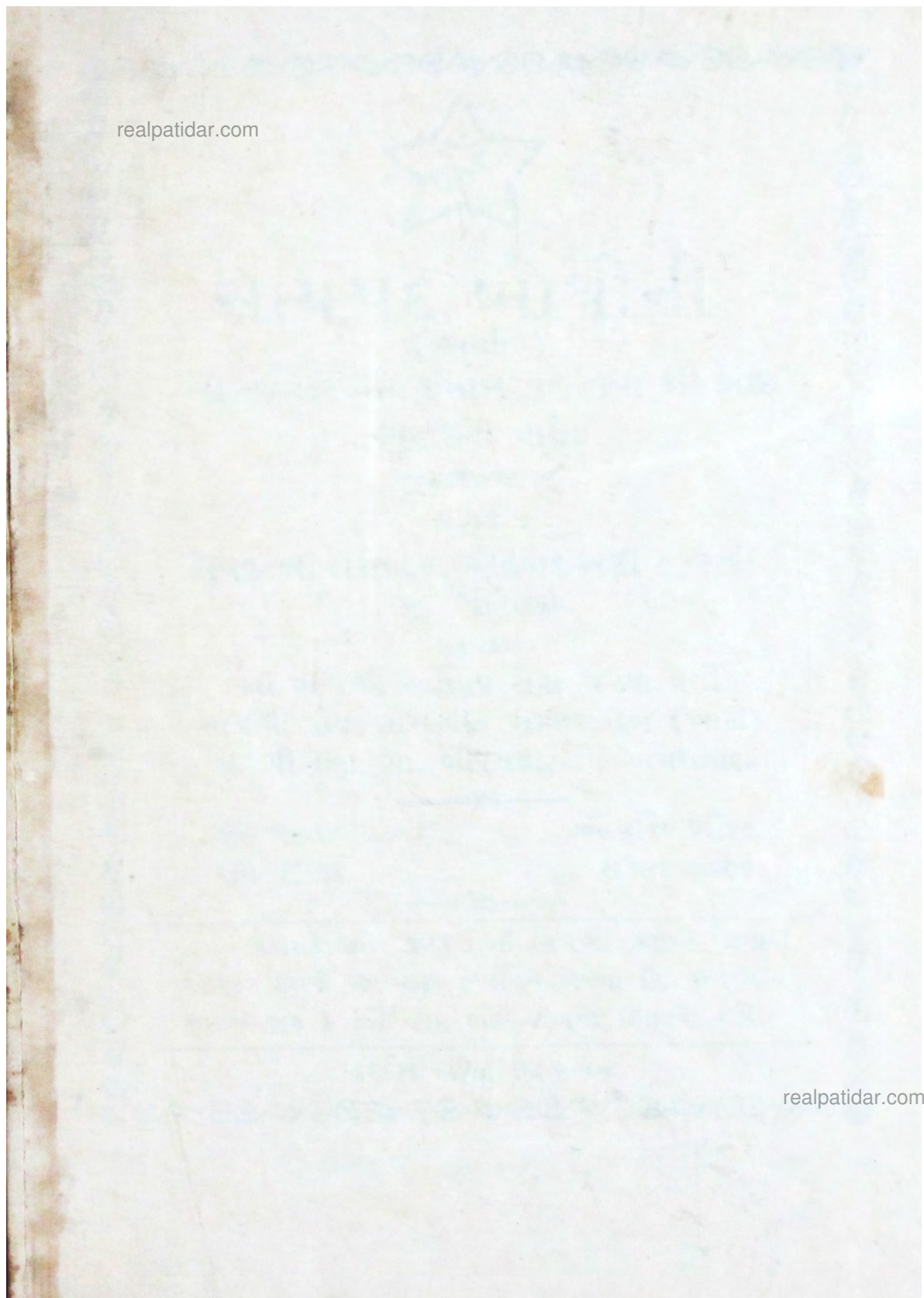
Real Patidar's mission is to organize the information on Satpanth religion, which is a Nizari Ismaili sect of Shia branch of Islam, and to make it universally accessible and useful. Real Patidar Books helps readers discover the material on Satpanth online while helping authors and researchers in their studies. You can know more by visiting <http://www.realpatidar.com>

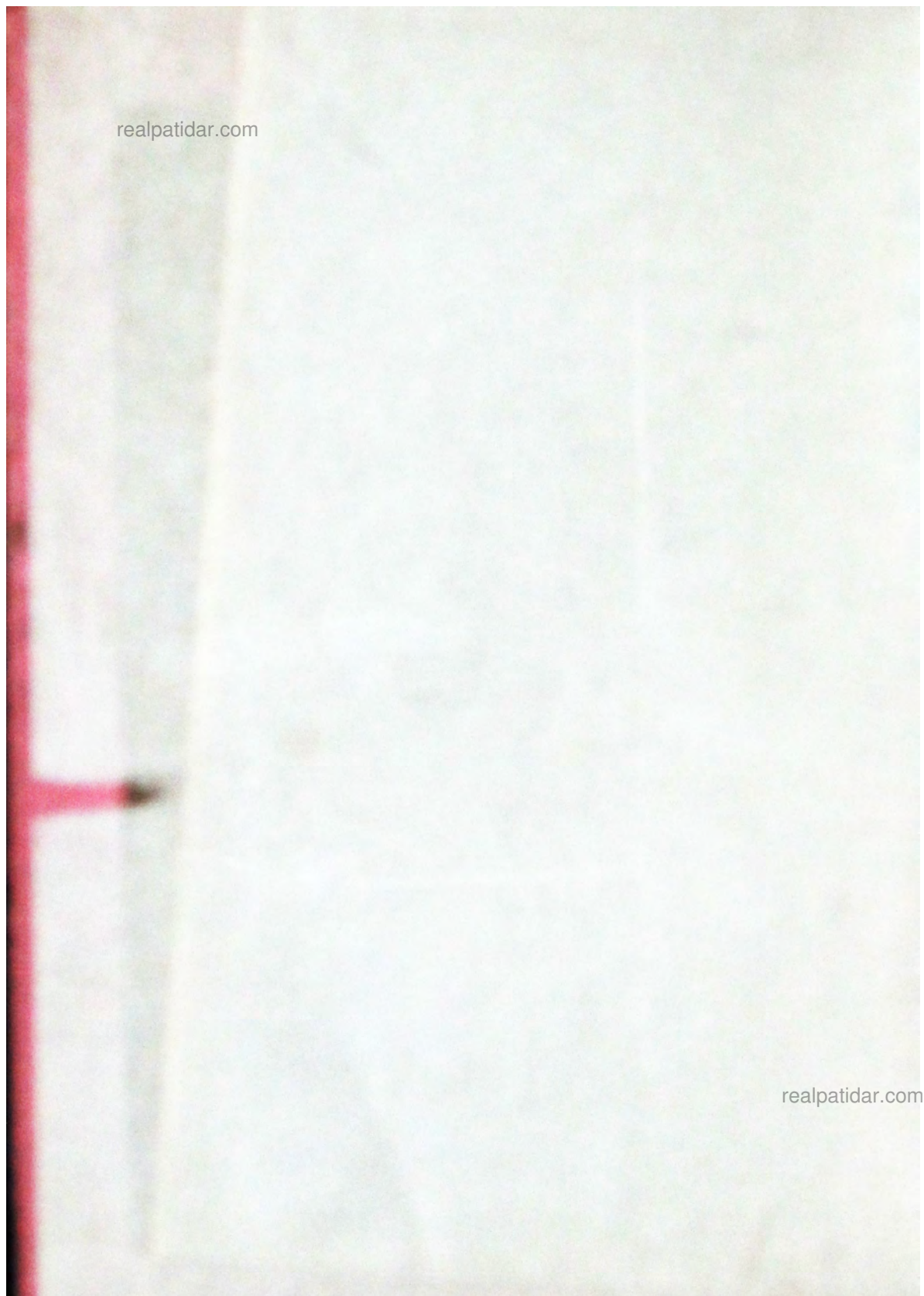

realpatidar.com

ૐ

સત્યપદ બોધીની

(અર્થાત)

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ તથા શ્રી બાઈ
બુઢાઈની વાતો

લેખક :

સૈયદ બાવાસાહેબ અહમદઅલી (ખાકી)
મુ. પીરાણા.

પ્રકાશક :

શ્રી સત્પંથી સાહિત્ય સેવા મંડળ વતી
સત્પંથી સૈયદ સમસદીન બાવાસાહેબ (ખાકી)
મુ. પીરાણા, પો. ગીરમથા, ડી. અમદાવાદ.

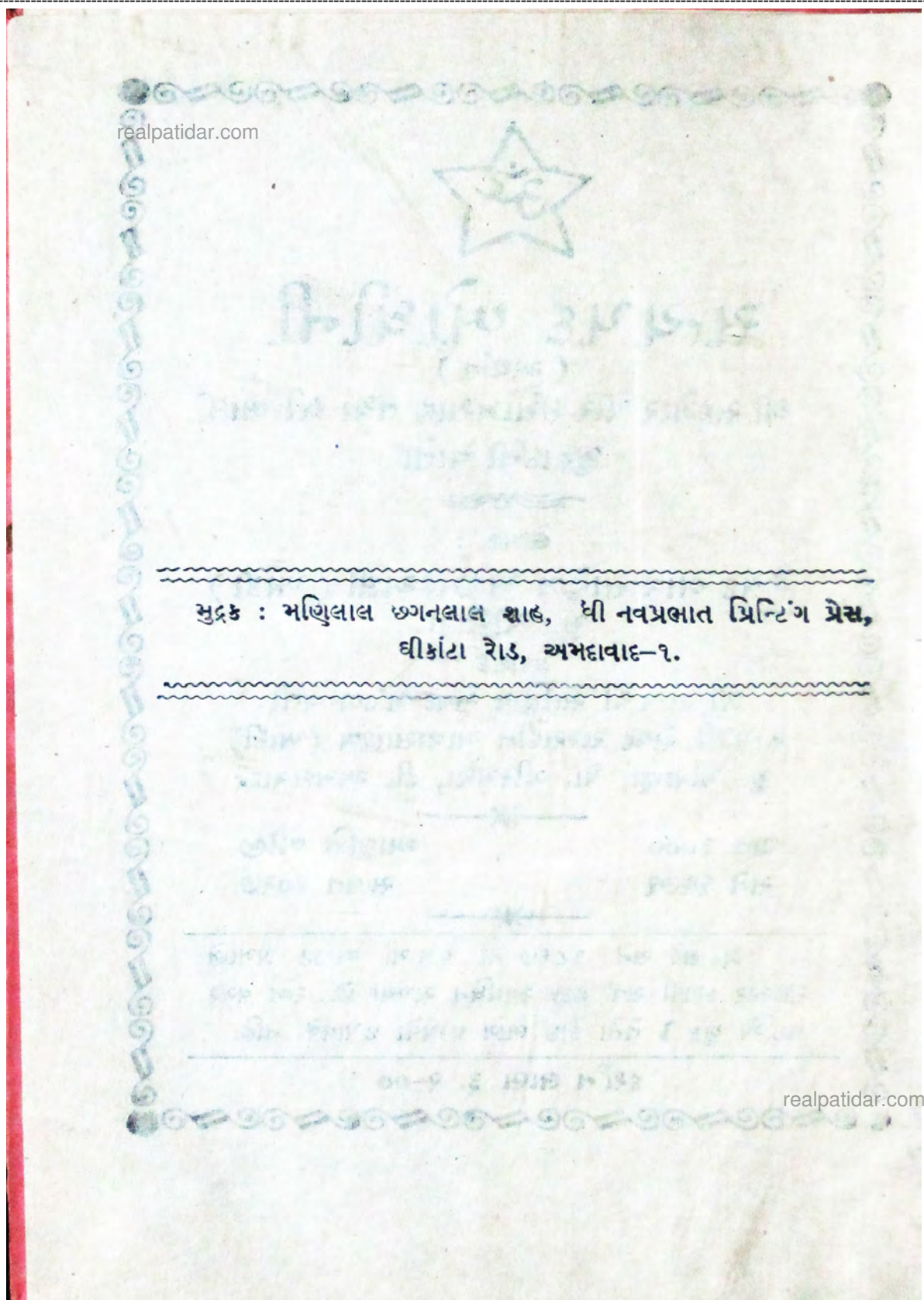
પ્રત ૧૦૦૦
સને ૧૯૭૧

આવૃત્તિ બીજી
સંવત ૨૦૨૭

પ્રકાશકે સને ૧૮૬૭ નાં ૨૫ માં આકટ પ્રમાણે
રજીસ્ટર કરાવી સર્વ હક્ક સ્વાધિન રાખ્યા છે. રજા વગર
કોઈએ બુક કે તેનો કોઈ ભાગ છાપવો છપાવવો નહિ.

દર્શન લાભ રૂ. ૨-૦૦

realpatidar.com

realpatidar.com

સત્પંથની ટેક.

૧, સત્ય. ૨, પુરૂષાર્થ. ૩, પ્રેમ.
૪, સમાનભાવ. ૫, ક્ષમા.

સત્પંથિયોની પ્રતિજ્ઞા.

૧, સત્પંથના સર્વ નિયમોનું સેવન કરવું. ૨,
બાળકોને સત્પંથિ કેળવણી અપાવવી. ૩, અંધ
શ્રદ્ધાનો ત્યાગ કરવો.

સત્પંથના પાંચ મુખ્ય નિયમો.

૧, શરિરશુદ્ધી. ૨, હૃદયશુદ્ધી. ૩, વ્રત,
દાન. ૪, ઉપાસના. ૫, ધ્યેય.

realpatidar.com

realpatidar.com

પ્રસ્તાવના

સત્યંથ સદાએ ઉત્તમજ છે. સત્યના વખાણ પૂર્ણ
તો નજ થાયે. સત્યને વળગનારા જે જૂઠાઓ
(ક્રિયાહીણ) જ્યારે ‘પોતાનું સાચું’ એવી હજુ પકડી
લે છે ! ત્યારેજ સત્યનો લોપ થઈ જાય છે ! અર્થાત્
સત્ય ઉપર જુઠું આવરણ (એટલે જુઠું પરદો)
આવવાથી, સત્ય પરદામાં રહી જુઠું આગળ દેખાય
છે. એવા દ્રશ્યનાં જોનારાઓ સત્યની નિંદાએ વળગી,
આવરણને જોતાંજ સત્ય ઉપર આક્ષેપો કરવા મંડી
પડે છે ! તેનેજ સત્યનો નાશ થયેલો ગણાય છે.

શ્રી મુખની વાણીમાં પ્રસ્તાવના લખવાની મારી
તાકાત નજ હોય, પણ સમયનો સાર પ્રસ્તાવનારૂપે
કહેવા હિમ્મત કરી છે, તે અસ્થાને નહિ લેખાયે.

સત્યંથે પોતાનો માર્ગ કેવો સરળ ને સુલભ
રાખેલો છે ? અને તે વાચક વિરોની દષ્ટિ બાહર
નહિજ હોય ? શરીર શુદ્ધિ, હૃદય શુદ્ધિ, વૃત્ત દાન,
ઉપાસનાં ને ધ્યેય એ પાંચ મુખ્ય નિયમો સચોટ

realpatidar.com

realpatidar.com

૫

પ્રણવ્યા છે ? આનું નામ તે સત્પંથ.

સત્પંથ જ્યાં કોઈ પણ જીવને દુભવવાનું સાફ ના કહેતો હોય, ત્યાં સત્પંથનો ઇન્કારો રાખેલો કહેવા તત્પર થનારી કોઈ શાખા એ પવિત્ર નિયમો ઉપર માટી ફેરવે ! અર્થાત મૌંશાદિ માફક પદાર્થો છયોક પાટ, પૂજા, ગત્, મેળો, જમણુવારાદિ પ્રસંગોમાં વાપરે, એવાઓની બુદ્ધિ પવિત્ર હોવાનો કેમ ભરોંશો આવે ? શ્રી સદ્ગોર બ્રહ્મા પીર કબીરદીન સાહેબની આજ્ઞાનુકુળ તો તેઓને ધર્મ સુઝેજ ક્યાંથી ? તેથીજ એઓ શ્રી સદ્ગોર બ્રહ્મા પીર ઈમામશાહ અને આદ્ય નારાયણ વિષ્ણુ પરમાત્મા ત્યાં શ્રી નરઅલી મહમ્મદ-શાહ સાહેબનાં સ્વરૂપને સંતાડવા શ્રી મુખની વાણી માં પોતાની જોડ મેળ ઉમેરી કુપંથગામી બની અન્યને કુપંથે પ્રેરવા પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે. એવાઓનાં પ્રપંચી લેખો પ્રકાશમાં લાવવાજ આ પ્રયાશ આદર્યો છે, તે શ્રી સદ્ગોર સફળ કરે.

શ્રી સદ્ગોર બ્રહ્મા પીર કબીરદીન સાહેબ ફર્માવે છે કે, શ્રી સદ્ગોર બ્રહ્મા પીર ઈમામશાહ સાહેબ મારા બાદ મારી ગાદીનાં ધણી છે, અને મારાથી કળામાં વિશેષ મોટા છે. તેની સાક્ષી હાજરબેગ આપે, અન્નત કોડી તારણહારનાં પવિત્ર પુત્રી અને બેન, શ્રી બાઈ બુઢાઈ સાહેબ સંદેશો શંભળાવે, તે સર્વને ન ગણુ-

realpatidar.com

ફ

ગારનારા (ન માનનારા) મત્તવાદમાં ફસાઈ, સૂર્ય ઉપર ધુળ નાખવા જેવી ચેષ્ટા કરે, એટલે માલિકને જ મિશનરી (નોકર સેવક) ની ગણનામાં મૂકવા ઉભા થનારાઓ, પોતાની પદ્ધિ સાચવશે કે? અને સત્પંથીઓ એવાઓને અસૂરો વિના બીજું શું કહેશે?

આ રત્નની ખાણ (ગ્રંથ) માં સોધ કરી જૂઓ ! શ્રીમાન્ બાઈ બુઢાઈ સાહેબ પુખ્તવયે એટલે લગભગ પચાસ વર્ષે પોહોંચેલા, તે મુરિદ (શિષ્ય) થવા પોંચે કે સાત વર્ષની વયના બાળક પાસે આવી વિનવે, અને તેને પોતાનો પીર (ગુરુ) થાવા જન ફિશાનીથી (તનુ, મનુ, ધનન અર્પણ કરી) અરજ કરે ! એજ શું બતાવી આપે છે? તે સમયે તાજ દીન કાકા મોટા* હયાત હતા, છતાં તેમને શ્રી બાઈ બુઢાઈ સાહેબે પીર તરીકે કબુલ ન કર્યા, અને પિતાશ્રીની આજ્ઞા શિરોદ્ધાર ગણી, સત્પંથ સેવવા સત્પંથનાંજ સદ્ગોરને કબુલ કર્યા. શું ! એને સંતાડનારાઓ સત્પંથી લેખાએ ? ન જ લેખાએ. તે તો શ્રી સદ્ગોરનાં વચનો ઉવેખનારા દુષ્ટ ને ચંડાળ જ કહેવાએ. અને એવાઓના ટોળાએ ભેળવેલો જે પાખંડી ટોળાનો નાયક ! પછી જેને એ પીર, ધમામ, ગોર કે નર જે કહેતા હોય તે દુષ્ટતાનો અવધિજ કહેવાએ !

વર્તમાન કાળનાં અંત પ્રયંતના માલિક શ્રી સદ્ગોર બ્રહ્મા પીર ધમામશાહ અને સુત શ્રી નિરંજન

* તાજ દીનની હયાતી વિષેના મતનો હમારો સ્વિકાર નથી. ફલીલ માટેજ લખ્યું છે.

નરઅલી મહમ્મદશાહ સાહેબ સશસ્ત્રેજ છે. જેને શ્રી સદ્ગોર બ્રહ્મા પીર સુદરદીન, પીર કબીર દીનાદિ પીરો બતાવી જાહેર કરી ગયેલા છે તેમ તાજદીન વિષે કોઈ કાંઈપણ સૂચના ન કરી ગયા તેનું શું કારણ? ખાસ છેલ્લા અવશાન સમયે પોતાના પ્રાણ સમાન બહાલી મુમુક્ષુ પવિત્ર પુત્રીને મોક્ષ માર્ગની ભલામણમાં શ્રી સદ્ગોર બ્રહ્મા પીર ઈમામશાહ મોક્ષદાતા શિખવી દેવું, એ ક્યાં? ને પ્રપંચિઓનું તેઓ શ્રીને મિશનરી (સેવક) કહેવું, એ ક્યાં? “વિરાઓ! માણસો જેને પોતાનો મોક્ષદાતા માનતા હોય, છતાં તેમનાં કર્મોનો પોતાની ધારણા પ્રમાણેનાં નાં હોય, તેને ઉલટાવવા પ્રયત્ન કરતા રહે! ને મુખે સાચા, સાચા, કેહતા રહે! પણ તે સંતાડી તે જગ્યા જુઠું લગાડી મનાવરાવવા મથે, તેવાઓને પીરથી ફરેલા કહેશો? કે શું કહેશો? ને એ ક્યાંના સત્પંથી?

સત્પંથમાં મુખ્ય ધ્યેયપણે ગોર નરનો જ વિષય છે. તેમાં પ્રપંચિયો ધાર્યું કરવા સદ્ગોરના જ્ઞાનોમાં ઉલટપાલટ ઘણી કરે છે, અને તેવાંઓના પ્રગટ કરેલા પુસ્તકોની આવૃત્તિ આવૃત્તિમાં ફેરફાર હાલ પ્રયત્ન દેખાયજ છે! તે છતાં સત્પંથિયોએ એવાઓને કાંઈ પણ ટોક્યા નહિ, જેથી પોતાના દુષ્ટકૃત્યોમાં ફાળ્યા છે! એ હિમ્મતે સત્યપુરુષોનાં વિષયમાં આક્ષેપો લગાડતા ગયા! છતાં સત્પંથિયો (જેઓનું વર્તન પવિત્ર, આહાર પવિત્ર, લાઈ, સુતકાદિ નિયમો

realpatidar.com

૮

સશાસ્ત્ર જાળવી રહ્યા છે તેઓ) એ, એ પ્રપંચિયોના પ્રપંચનો કાંઈ જવાબ આપ્યોજ નહિ. “સદ્ગોરની શિખામણ” ‘સાચો જુઠો ન કરવો વાદ’ + + + + ‘શત્રુ કરે તેમ ન કરવું’, અ આજ્ઞા આધિન હોવાથી અપાએ નહિ. તેમ આ જવાબ પણ નથી. જવાબ આપવા સત્પંથી ધારે તો પુષ્કળ પ્રમાણે હોવાથી વિસ્તૃત એક પુસ્તકના આકરમાં થઈ જાયે. પણ આ લેખ તો પવિત્ર પુરૂષોની વાણીનાં પ્રમાણનુંજ સ્કેટન છે. ગોર નરની ઓળખાણનો ચિતાર આજ પુસ્તક માંહેલી વાણી ઉપરનો છે. તેથી આ સારને એ શાખાવાળા વિરાઓ શુદ્ધ ભાવે સમજી, પોતાની ભૂલને તજી, શ્રી સદ્ગોર બ્રહ્મા પીર ઈમામશાહને શરણે આવી મોક્ષગામી થશે.

શ્રી સદ્ગોરની વાણી વિરૂદ્ધનાં વ્યવહારી, કે અહારી કોઈપણ સત્પંથી શાખાનો સમુહ કે વ્યક્તિને સત્પંથી માનવોજ નહિ. પણ દુષ્ટ અને ચંડાળ સમજી સત્વર ત્યાગીજ દેવો. જે તેમ સત્પંથી એવા દુષ્ટોથી પોતે બચી નહિ શકે (અલગા રહી નહિ શકે) તો, તે સત્પંથથી જે તે દિવસે નષ્ટ બ્રષ્ટ થઈ જવાનાજ, એ ખચિત્ માનવું.

આ પુસ્તક માંહેલા જ્ઞાનો સર્વ શ્રીમુખ વાણીના જૂની પ્રત ઉપરથી જેમના તેમ લીધા છે. પણ એ પ્રતેનો લેખ અસ્વચ્છ હતો (છે). કારણ ઉત્તરોત્તર

realpatidar.com

૯૬

અકેળવાએલ લહિયાઓની સ્થલીનાં લીધે. રાગનો પ્રબંધ પુરી રીતે તેમાં જળવાયો નથી, અને સુધારવા મારી હિમત પણ ચાલી શકી નથી; કેમકે વાચકો હાલ જે સ્થિતિમાં છે તે સ્થિતિમાં યોગ્ય હોય તોજ તેઓ શાન્ત રહે ! નહિતો અવળો લક્ષ બાંધી આક્ષેપોનાં પ્રહારો વર્ષાવી મૂકે ! છતાં સમજી સંજ્જનો જરૂર મદદગાર થએથી આવતી આવૃત્તિમાં રાગનો પ્રબંધ મુળ પ્રમાણે સુધારી શકાશે. (શ્રી સદ્ગોરની મરજી હશે તો.) હાલતો ફક્ત કાના માત્ર કે પડેલા અક્ષરો સુધાર્યા છે, તે ઉપર સંતોષ માનશે.

મારી દ્રષ્ટિ દોષે ભુલ રહેલી હોય તે વાચક હંસ વૃત્તિએ ગ્રહણ કરી, પોતાનાં કરકમલ દિપાવતી બુકમાં સુધારી, પત્રદ્વારા ભૂલોની નોટ મોકલી આપી આભારી કરશે. જે બીજી આવૃત્તિસમે ઉપયોગી થઈ પડે.

લી. સુભેચ્છક,

“ ખાકી ”

realpatidar.com

ભગવાનનાં અવતારોના ઉત્તરો ભેદ.

ઋઋ અઋ ૮, અઋ ૭, વઋ ૩૩. મં. ૧૮.

રૂપં રૂપં પ્રતિ રૂપો, વભૂવ તદસ્ય રૂપં પ્રતિચક્ષણાય ॥ ઇન્દ્રો
માયામિ પુરુરૂપ ઇર્યતે યુક્તા હસ્ય હસ્યઃ શતાદશઃ ॥

પોતે પ્રત્યક્ષ થવા માટે રૂપ રૂપનો પ્રતીકરૂપ થાય
છે, પરમેશ્વરજી માયાથી પુરૂષરૂપ હોય છે, એના
ઉત્તરો ભેદ હોય છે.

પરમાત્માની સોળ કળા નરજીમે.

ચઋ અઋ ૮. મં. ૩૬.

યસ્માન જાતઃ પરો અન્યો અસ્તિય આવિવેશ ભૂવનાનિ વિશ્વા ।
પ્રજાપતિઃ પ્રજયાસં રરાણ સ્ત્રીણિજ્યાતીં પિસચતે સષોડશી ॥

એના સમાન કોઈ જન્મ્યો નથી, એથી બીજો
કોઈ ઉત્તમ નથી. એ સ્વતંત્ર છે, (તાબેદાર નથી) સર્વ
પ્રજાઓને સુખ આપવા, ભુવનોમાં અને વિશ્વમાં
પ્રજાપતિ (બ્રહ્મરૂપે કે રાજારૂપે) છે. તે ત્રણે લોકમાં
જેની ગત છે. પ્રકાશિત જ્ઞેતિષરૂપે ચૈતનરૂપે સંચાર
તેવી સોળ કળાવાન છે.

realpatidar.com

૧૧

મદીનામાં “શ્રીવિષ્ણુ”

૩૦૦ વરસ

ચ૦ અ૦ ૩૬. મ૦ ૨૮ (અને સામવેદમાં પણ છે.)

મદીના સ્યામ સરદ સતં, ભૂયશ્ચ સરદાઃ સતાત ॥

મદીનામાં શ્રીવિષ્ણુ (પથમ) સો વરસ, ‘ફરી,’
‘ફરી,’ પુનઃ પુનઃ બે ફેરા સો સો વરસ રેહશે.

બેવાર કાંકણ

અ૦ કાં૦ ૧૨. અ૦ ૫. મં. ૧૦

ના વૃતા શ્રિયા પ્રાવૃતા યશસા પરીવૃતા ॥૧૦॥

ચારે તરફથી બંધાઈને અને ફરી બરોબર આશ્રય
આવનાર બંધાએ, તોજ યશ તેનો ચોતરફ પ્રશરે.

ગુપ્ત યજ્ઞ અને પાણીથી અધીકાર.

અ૦ અ૦ મં. ૩

સ્વધયા પરિહિતા શ્રદ્ધાયા પર્યૂઢા દીક્ષાયા ગુપ્તા યજ્ઞે
પ્રતિષ્ઠિતા લોકોનિધનમ ॥૩॥

પાણી મંત્રીને અધિકાર શ્રદ્ધાથી આપો, પોતાના
જ ધૈર્યથી ગુપ્ત યજ્ઞથી દિક્ષા લેઈ ઉન્નતી પામો. ત્રણે
લોકમાં એજ નીધાન છે એટલે સત્ય વાત છે.

realpatidar.com

realpatidar.com

૧૨

ધર્મ ગુપ્ત રાખવા વિષે.

ય૦ અ૦ ૧૭. મં. ૧૮.

કિં સ્વિદા સીદ ધિષ્ઠાન મારમ્ભણં કતમ ત્સ્વિત્ કથાસીત્ ॥
જેમકે પરશેવો ને તલ્વારને ઢેકાણે નાજ ખોલવું.
કેમકે એ વાત ખોતાની મેળે થવાની છે.

પૂર્વકાલનો ગુરુ આજ છે.

યો૦ શા૦ સમાધિવાદે સુત્ર ૨૬

સર્વ પૂર્વેષામપિ ગુરુ કાલે નાનવચ્છેદગ્ત ॥
તે પોતેજ પૂર્વમાં પણ ગુરુ હતો, એજ આજના
કાલમાં પણ પોતેજ જ્ઞાન દેનાર છે. (ગુરુ છે.)

કોને માનવું ?

તૈ૦ આ૦ પ્ર૦ ૭ અ૦ ૧-૧.

एके चास्मच्छ्रेयाँ सोब्राह्मणः । तेषांत्व यासनेन प्रश्वसित-
व्यम् । श्रद्धादेयम् !...यथाते तत्र वर्त्तेरन् तथा तत्र वर्त्तथाः ।
જે કોઈ હમારામાંથી સ્વચ્છ આચારવાલા બ્રહ્મા
છે (તેનો સંગ કર) તેને આસનેજ, અને તેનાં વચનોમાં
શ્રદ્ધા રાખ, અને તેઓના આચરણ પ્રમાણે તું
પણ ચાલ.

સંપુરણ.

realpatidar.com

અનુક્રમણિકા.

નંબર	જ્ઞાન કથનાર	પૃષ્ઠ
૧	જ્ઞાન ૧ હું બાઈ બુઢાઈ વાચા.	૧
૨	,, ૨ જીં સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....	૨
૩	,, ૩ જીં બાઈ બુઢાઈ વાચા	૪
૪	,, ૪ થું સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....	૫
૫	,, ૫ મું બાઈ બુઢાઈ વાચા	૬
૬	,, ૬ હું સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા...	૭
૭	,, ૭ મું બાઈ બુઢાઈ વાચા	૮
૮	,, ૮ મું સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....	૯
૯	,, ૯ મું બાઈ બુઢાઈ વાચા	૧૦
૧૦	,, ૧૦ મું સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....	૧૧
૧૧	,, ૧૧ મું બાઈ બુઢાઈ વાચા	૧૨
૧૨	,, ૧૨ મું સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....	૧૩
૧૩	,, ૧૩ મું બાઈ બુઢાઈ વાચા	૧૪
૧૪	,, ૧૪ મું સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....	૧૫
૧૫	,, ૧૫ મું બાઈ બુઢાઈ વાચા	૧૬
૧૬	,, ૧૬ મું સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....	૧૭
૧૭	,, ૧૭ મું બાઈ બુઢાઈ વાચા	૧૮
૧૮	,, ૧૮ મું સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા...	૧૯

realpatidar.com

૧૬	,,	૧૬	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	...	૨૧
૨૦	,,	૨૦	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૨૨
૨૧	,,	૨૧	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	...	....	૨૩
૨૨	,,	૨૨	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૨૪
૨૩	,,	૨૩	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	...	....	૨૫
૨૪	,,	૨૪	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૨૬
૨૫	,,	૨૫	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	...	૨૭
૨૬	,,	૨૬	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૨૮
૨૭	,,	૨૭	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	....	૨૯
૨૮	,,	૨૮	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૩૦
૨૯	,,	૨૯	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	...	૩૧
૩૦	,,	૩૦	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૩૨
૩૧	,,	૩૧	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	...	૩૩
૩૨	,,	૩૨	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૩૪
૩૩	,,	૩૩	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	....	૩૫
૩૪	,,	૩૪	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૩૬
૩૫	,,	૩૫	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	...	....	૩૭
૩૬	,,	૩૬	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા...			૩૮
૩૭	,,	૩૭	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	....	૪૧
૩૮	,,	૩૮	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૪૨
૩૯	,,	૩૯	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	....	૪૩
૪૦	,,	૪૦	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૪૪
૪૧	,,	૪૧	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	....	૪૫

૧૫

૪૨	,,	૪૨	મું	હાજરમેગ વાચા	....	....	૪૬
૪૩	,,	૪૩	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	....	૪૬
૪૪	,,	૪૪	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	....	૪૮
૪૫	,,	૪૫	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૫૦
૪૬	,,	૪૬	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	....	૫૧
૪૭	,,	૪૭	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૫૨
૪૮	,,	૪૮	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	...	....	૫૩
૪૯	,,	૪૯	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૫૪
૫૦	,,	૫૦	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	....	૫૫
૫૧	,,	૫૧	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૫૭
૫૨	,,	૫૨	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	....	૫૮
૫૩	,,	૫૩	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૬૦
૫૪	,,	૫૪	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	...	૬૧
૫૫	,,	૫૫	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૬૨
૫૬	,,	૫૬	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	....	૬૪
૫૭	,,	૫૭	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૬૫
૫૮	,,	૫૮	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	...	૬૬
૫૯	,,	૫૯	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૬૭
૬૦	,,	૬૦	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	....	૬૮
૬૧	,,	૬૧	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૬૯
૬૨	,,	૬૨	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	....	૭૦
૬૩	,,	૬૩	મું	સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા....			૭૧
૬૪	,,	૬૪	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	....	....	૭૧

૩૬૫	,,	૬૫	મું	સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા....	૭૨
૩૬૬	,,	૬૬	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	૭૩
૩૬૭	,,	૬૭	મું	સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા....	૭૪
૦૬૮	,,	૬૮	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	૭૫
૩૬૯	,,	૬૯	મું	સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા....	૭૬
૩૭૦	,,	૭૦	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	૭૬
૩૭૧	,,	૭૧	મું	સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા...	૮૧
૩૭૨	,,	૭૨	મું	બાઈ બુઢાઈ વાચા	૮૩
૪૪૧				મઘ મૌશનો ત્યાગ	૮૫
૭૨				અનન્ત કોડીનો બુલાસો	૯૧
૩૭૩				નાનુ સત્ય વચન	૯૬
૦૪				ગોરની બાર કલા	૧૦૭

realpatidar.com

સત્યપદ બોધીની.

અર્થાત

શ્રી સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ
તથા શ્રી બાઈબુઢાઈની વાતો.

જ્ઞાન ૧ પહેલું.

શ્રી બાઈબુઢાઈ વાચા.

કેજરે ભાઈ ! મનુષ્ય જનમ પામી દુઃખ માંહે રહિયે;
અને દુઃખનો ન આવે પારજી. ૧

કેજરે ભાઈ! દુઃખ તેતો અતિ દોહલા કહિયે;
તે શું છૂટવાનો મારગ બતાવોજી. ૨

કેજરે ભાઈ! દુઃખ શું છોડાવે તે જીવ મોટા;
તેતો આદ ગુરૂજી સોહેજી. ૩

realpatidar.com

realpatidar.com

૨

કેજરે ભાઈ! આદ ગુરૂ તે હમને બતાવો;
આદ ગુરૂ કેવા હોયેજ. ૪

કેજરે ભાઈ ! ગુરૂ વિના કેમ દુઃખડાજ ટળશે;
તેતો સાંસો છે જીવને ભારીજ. ૫

કેજરે ભાઈ! આદગુરૂ કેમ કરી કહિયે !
તેનો મારગ હમને બતાવોજ. ૬

કેજરે ભાઈ! એ દુઃખ હમને બહુ બહુ પીડે;
તો ભાઈ હમને બહેલા ઉગારોજ. ૭

કેજરે ભાઈ! બેનડી તુંમારી દુઃખમાં ફોબેલ;
વિરાભાઈ બહેલેરા શાયે આયોજ,

કેજરે ભાઈ! દુઃખ ટળી સુખ સોહેલા થાયે;
તેવા ગુરૂજ હમને બતાવોજ. ૮

કેજરે ભાઈ! બાઈ બુઢાઈ તારી બેનડીજ બોલે;
તેની સાય તે વહેલા કરજેજ.

સંપુરણ.

જ્ઞાન ર ખીન્નું

શ્રી સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા.
કેજરે બાઈ! નાના હતા ત્યારે આપણે ના પુછ્યાં;
કે આદગુરૂ કોને કહિયેજ. ૧

૩

- કેજરે બાઈ! આદ્દગુરુ જે સૌની શુદ્ધજ રાખે;
શુદ્ધ વિના ગુરુ નવ હોયજી. ૨
- કેજરે બાઈ! આદ્દગુરુ તે જે નરને દેખાડે;
નરવિના આદ્દગુરુ નવ હોયજી. ૩
- કેજરે બાઈ! આદ્દગુરુ તે દોઈ તડ તારે;
ભૂલડાં કુમારગ લગાવેજી. ૪
- કેજરે બાઈ! દોઈતડ જે ગુરુ તારે;
સોહી ગુરુ શમ્મશ આયાજી. ૫
- કેજરે બાઈ! ધરમ દોઢેર બાઈધરમ દોઢેર;
તમે પોતે તે ધરમાં રહેજેજી, ૬
- કેજરે બાઈ! ધરમ માંહેતો નર્મિજ જોઈએ;
નરમી વિના નર નહિ આવેજી. ૭
- કેજરે બાઈ! નર નારી જ્યારે એકઠા બેશે;
ત્યારે એકાન્તે વાતજ કીજેજી. ૮
- કેજરે બાઈ! બાપ આપણા નારી થઈ બેઠા;
ત્યારે અન્નંતનો સોહાગ પાયાજી. ૯
- કેજરે બાઈ! તે ગોર પરતાપે ધમિમશાહ બોલ્યા;
ધમિમ શાહ ધરમાંહે આવ્યાજી. ૧૦

સંપુરણ.

realpatidar.com

realpatidar.com

૪

જ્ઞાન ૩ ત્રીજું.

શ્રી બાઈ બુદાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ! પિતાજીએ જે ઘર સેવાજ કીધી;
અને આશા જેની તમે રાખોજ. ૧
- કેજરે ભાઈ! તે ઘરની સેવા કઈ રીતે કરશો ?
તેનો મરમ હમને બતાવોજ. ૨
- કેજરે ભાઈ! હમારે પણ તેજ ઘરની આશા;
તેની સેવાનો ભેદ બતાવોજ. ૩
- કેજરે ભાઈ ! સેવા માંહેતો શું ? શું ? જોઈએ ?
અને સાથે તે કોણ ? કોણ ? હોયજ ? ૪
- કેજરે ભાઈ ! સેવાનાં ટાણા તે હમને બતાવો;
તેની વિધિએથી જ્ઞાન સમજવોજ. ૫
- કેજરે ભાઈ! વ્યવહાર સેવાના હમે નવ જાણું;
તેના અંધણ તે હમને બાંધોજ. ૬
- કેજરે ભાઈ! બાઈબુદાઈ તેરી બેહનાજ બોલે;
પિતાજીનાં પ્રતાપે કહેજોજ. ૭

સંપૂર્ણ.

realpatidar.com

જ્ઞાન ૪ ચોથું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા.

- કેજરે બાઈ! સેવા કીજે ત્યારે કોઈ નાં લીજે;
એકાંતે સેવા નરની કીજેજી. ૧
- કેજરે બાઈ! અરધી રાતે હરની સેવા જ કીજે;
તો નરગુરુ એકઠા આવેજી. ૨
- કેજરે બાઈ! બોહોંતેર દુઆની જ્યારે જનોઈ પેહેરે;
તો ધરમબાઈ તમે પામેજી. ૩
- કેજરે બાઈ! પર ધન પર માયાનું તમે ભાવ ન રાખો,
પરપુરુષ ભાઈબાપ નિર્ભોજી. ૪
- કેજરે બાઈ! અદાશ માંગી હમો એ ધર રહ્યા;
હમો ઇસ્ નર હાથ વેચાણાજી. ૫
- કેજરે બાઈ! ચેતી ચાલોતો કાંકણ બંધાવો,
કાંકણ બાંધી કાંઈ નવ બોલોજી. ૬
- કેજરે બાઈ! મહાદત્ત, જપ તપ વિના નવ છૂટો;
તો સતી ભાવે જપ તપ કરજોજી. ૭
- કેજરે બાઈ! આશિષ અરશ કુરશીની પઢવી;
તે આશિષ વિના કેમ ઓળખોજી. ૮
- કેજરે બાઈ! જ્યાં આવી અન્નંતકોડી મળશે;
ત્યારે તમે ક્યારે દેખાશેજી. ૯
- કેજરે બાઈ ! સંસાર દિન ચાર હસતાં રમતાં જશે;
ઇમામશાહ કહે તમે ચેતીને ચાલોજી. ૧૦
- સંપુરણ.

realpatidar.com

૬

જ્ઞાન પ પાંચમું.

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ! સંસારની હમને આશાજ નાહી;
તિરકા ભેદ હમને જાણ્યાજ. ૧
- કેજરે ભાઈ! જુઠી માયા સખ છોડકર ચલણા;
સોબીહે દુઃખકા દ્વારજ. ૨
- કેજરે ભાઈ! વખત વેળાની જે જે ભક્તિ;
તે ભાઈજ હમને બતાવોજ. ૩
- કેજરે ભાઈ! કાંકણુ તે કેમ બંધાયે?
તેનો ભેદ હમને બતાવોજ. ૪
- કેજરે ભાઈ! જપ ને તપ દોને જે કહીયે?
તે કરવાની રીત બતાવોજ. ૫
- કેજરે ભાઈ! હમો અજ્ઞાની કછુએ નવ જાણું,
સાચો મારગ હમને બતાવોજ. ૬
- કેજરે ભાઈ! બાઈ બુઢાઈ અદાશ કહેવે;
અખ હમકું ભેદ બતાવોજ. ૭

સંપુરણ.

realpatidar.com

realpatidar.com

જ્ઞાન ૬ છઠું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા.

- કેજરે બાઈ ! ચાર પોહોર હસ્તાં રમતામાં જાવે;
તેમાં ચાર ઘડી નુરની જાણોજ. ૧
- કેજરે બાઈ ! ચાર ઘડીમાં ચાર જોતજ જાણો;
તેમાં જો જોત ગોરની જાણોજ. ૨
- કેજરે બાઈ ! સાંજની દુઆ ગત સાથે કીજે;
તે ચાર ટાણા ચાર ઘડી જાણોજ. ૩
- કેજરે બાઈ ! કુંભજલ વૃત સૂરભાણે રાખ્યા;
તેણે શાહનું રૂપ પિછાણ્યુંજ. ૪
- કેજરે બાઈ ! આશિષ દુઆ સૌ તેનીજ જાણો;
તે ગોર નરથી અરજ કરી માંગેજ. ૫
- કેજરે બાઈ ! પ્રભાતની વેલાએ સવેરા ઉઠો;
દાતણ પાણી સર્વે કીજેજ. ૬
- કેજરે બાઈ ! આશિષ દાતણની બીબીફાતમા શું કીજે;
તે દાતણનું રૂપ શાહો દેશેજ. ૭
- કેજરે બાઈ ! ચારે જુગમાં અમૃતમ્ એકજ હુતા;
તે આજ ગોરની કળામાંહે જોડાજ. ૮
- કેજરે બાઈ ! બાઈ બુઢાઈતમને શિખામણ આણું;
તે ચિત્તમાં રાખીને ચેતોજ. ૯

realpatidar.com

realpatidar.com

૮

કેજરે ભાઈ! આપને પરતાપે ગોર ધમામશાહ બોલ્યા;
તો સેવા વિના કેમ છૂટાજી. ૧૦
સંપુરણ.

જ્ઞાન ૭ સાતમું.

શ્રી ભાઈ બુઢાઈ વાચા.

કેજરે ભાઈ! હું છું ગુનેહગાર બંદી તોએલી;
તમે કરો તે દયા ભાવજી. ૧
કેજરે ભાઈ! દયા રાખી વળી ધમાન રાખો;
અમે શરણે તમારેજ બેઠાજી. ૨
કેજરે ભાઈ! વઢમાં છે વઢ ને તમારી વાચા;
તો અમારી નિંદ્રાને ટાળોજી. ૩
કેજરે ભાઈ! નિંદ્રાને ટાળી વળી સુદ્ધ બુદ્ધ દેજો;
તો દુનિયાનું હિરપ નવ આવેજી. ૪
કેજરે ભાઈ! દુનિયાને હિર્ષે સર્વે દેવજ ભૂલ્યા,
તેની સુદ્ધ ન પોંતી છે કાઈજી. ૫
કેજરે ભાઈ! તે ગત્ દેજો જેમાં પરદાજ બુદ્ધે;
ભાઈ બુઢાઈ હોશે તેરી દાસીજી.

સંપુરણ.

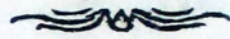
realpatidar.com

realpatidar.com

૦૬

જ્ઞાન ૮ આઠમું

શ્રી સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા.

કેજરે બાઈ ! ગુનેગાર તે ગોરના ચોરજ હોએ;
જે વેદ વિચારી નવ ચાલેજ. ૧

કેજરે બાઈ ! વેદ વિચારીને ગોરનરને ધાવે;
તે કાયકુ ગુનેહગાર હોવેજ ? ૨

કેજરે બાઈ ! અરજ કરોગે તો ન્યાય મત પાઓગે;
હમ્ તમ્ હેં ગુરકે ચેલેજ. ૩

કેજરે બાઈ ! સાહેબ સૌની આશાજ પુરે;
સોહી સાહેબ હે સુદ્તાનજ. ૪

કેજરે બાઈ ! સેવા વિના બાઈ મેવા ન હોવે;
મેવા તો સાહેબજકે નામેજ. ૫

કેજરે બાઈ ! ભણે ગોર ઈમામશાહ એજ વિનંતી;
પરદા ખોલેગા મેરા અલ્લાહજ. ૬

સંપુરણ.

realpatidar.com

જ્ઞાન ૯ નવમું

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ! પાયા ભેદ અબ્ કાએકુ છુપાઓ; ૧
હમ્તો લઈંગે તુમારી પાસેજ.
- કેજરે ભાઈ! અલ્લાહ ઈમામ હમ્તો એકજ લેખે; ૨
ઉન્હેં કરમસેં ભેદ બતાવોજ.
- કેજરે ભાઈ! સમજ વિનાં ઉંધે મારગે હતા; ૩
જાકું નહિ આપકી સુદ્ધજ.
- કેજરે ભાઈ! હમ્હી પાયા તો હમ્હી છુપાવે; ૪
તુમે દિલ્મે ડર નહિ ધરનાજ.
- કેજરે ભાઈ! પરદા ખુલા અબ્ કાએકુ છુપાઓ; ૫
હમ્ નહિ ખોસે કોઈકે આગેજ.
- કેજરે ભાઈ! આપકા કહ્યા હમ્ ચિત્તમાંહે રાખ્યા; ૬
ગુરજ તુમ્હી ભેદ હમકું દીઓજ.
- કેજરે ભાઈ! બાઈબુઢાઈ તમારી બેહના કહિયે; ૭
બાપ દોનું કાહે એકજ.

સંપુરણ.

realpatidar.com

૧૧

જ્ઞાન ૧૦ દશમું

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા.

કેજરે બાઈ! સાચું બોલો ગુરુ શું સાચું જ બોલો;
તો ગુરુ સૌનો છે નાથજી. ૧

કેજરે બાઈ! અઢાર ફરજંદ સુલ્તાનજી કહિયે;
તે સૌ એક બાપકા ફરજંદ લહિયેજી. ૨

કેજરે બાઈ! એલિયા ફરજંદ સુલ્તાનજી કહિયે;
બાઈ ઉન્કી હે તું તો બેહૂનાજી. ૩

કેજરે બાઈ! એલિયા ફર્માનસેં હમ વિન્નતી કહેવેં;
તો બાઈ બુઢાઈ હે હમારી બેહૂનાજી. ૪

કેજરે બાઈ! પરદા બુડ્યા તો હમ્કુ રજા;
કરો હુંશિયારી શંભારીજી. ૫

કેજરે બાઈ! ગોર ઇમામશાહ રજાજ દેવે;
અશૂવારી અપ્ની સંવારીજી. ૬

સંપૂર્ણ

realpatidar.com

realpatidar.com

૧૨

જ્ઞાન ૧૧ અગિઆરમું

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા

કેજીરે ભાઈ ! દિવસ ઉગે ત્યારે ધંધામાંહે બેસીએ;
રાત્રે તો નિંદ્રા આવેજી. ૧

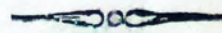
કેજીરે ભાઈ ! એ ખટ્ટ પોહાર અમે એમજ રહિયે;
તો વૈકુંઠ ક્યાં થકી લહિયેજી. ૨

કેજીરે ભાઈ ! સંસાર જુઢો તેમાં કોઈ એક ચેતે,
ચેત્યાને દહિંતનું ઈર નહિ લાગેજી. ૩

કેજીરે ભાઈ ! દુષ્ટિલોક ખહુ નિંદાએ લાગે;
તેને સાહેબ ઘાણીમાં પીલાવેજી. ૪

કેજીરે ભાઈ ! બાઈ બુઢાઈકી વિન્નતી સુણલો;
તો હમૂકું ક્ષમા ખુદા આલેજી. ૫

સંપુરણ.

realpatidar.com

જ્ઞાન ૧ રખારમું

શ્રી સદ્ગોર ખીર ઇમામશાહ વાચા

- કેજરે બાઈ! નિંદા થાયેતો તેમાં રસ ઘણું જાણો;
તેમાં રસ ઘણેરું આવેજી. ૧
- કેજરે બાઈ! નિંદા સુણો તો હમ્ ધર મા આવો;
જઈ રહેા પીઅરીયા માંહેજી. ૨
- કેજરે બાઈ! ચાચા તાજ દિન નિંદાએ લાગ્યા;
તે ભરજોબનમાં જીવ દીધાજી. ૩
- કેજરે બાઈ! એવી નિંદા અમારે ચિત્તમાં ન આવે;
ચિત્તમાં રાખે નવ્ જીવાયેજી. ૪
- કેજરે બાઈ! જુમ્લી જમાત સર્વ સ્વાર્થે લાગ્યા;
પણ અમૂરા પુરકા જીવ કોઈજી. ૫
- કેજરે બાઈ! અમૂરાપુર લેના તો ક્ષમા શું રહેના;
ક્ષમા વિના તે નહિ આવેજી. ૬
- કેજરે બાઈ! ગોર ઇમામશાહ અર્દાસ કહેવે;
કહેવે તે શાહાનિ ઝારીજી. ૭

સંપુરણ

૧૪

realpatidar.com

જ્ઞાન ૧૩ તેરમું

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા

- કેજીરે ભાઈ ! તમે તો સરવે મેલીને બેઠા;
અમને સાસરીયામાં રહેવુંજ, ૧
- કેજીરે ભાઈ ! અમારા સાસરા બહુ બલવંત કહિયે;
તે સૈયદ જલાલ જની જેવાજ. ૨
- કેજીરે ભાઈ ! બાદશાહ પીર બહુ વાતું પીછાણે;
નિંદા એ પીર નીચું જીએજ. ૩
- કેજીરે ભાઈ ! લાજ શરમ જ્યારે કુટુંબકીનાં રહેવે;
ત્યારે જીવ્યું નાં જીવ્યું કહેવાએજ. ૪
- કેજીરે ભાઈ ! તમે નાંગા થઈ ક્કીરજ થાશો;
પણ અમારે કેમ કરી ચાલેજ ! ૫
- કેજીરે ભાઈ ! સ્વાર્થ કારણ સરવે આવી મળશે;
જો કતલ ચાલેતો નાશી જીએજ. ૬
- કેજીરે ભાઈ ! બાઈ બુઢાઈ તારી એવી રીતે બોલ્યા;
જાહેર થઈ નાં રહેવાએજ. ૭

સંપુરણ

realpatidar.com

૧૫

realpatidar.com

જ્ઞાન ૧૪ ચૌદમું

શ્રી સદગોર પીર ઇમામશાહ વાચા

કેજીરે બાઈ! મોટપ જ્ઞેશો તો મેજો નહિ થાશે;
સંસારમાં વગુતા રહેશોજી. ૧

કેજીરે બાઈ! સાસુ સસરા તેરા મોટેરા કહિયે;
પણ બાપકા હે દર્વાનજી. ૨

કેજીરે બાઈ! તારે મારે હવે કાંઈ નથી બોલવું;
આજ દાડાથી કોલેજ મૂકુંજી. ૩

કેજીરે બાઈ! હવે અમારે પુરી ફકીરી જ લેવી;
તે હાંજર બેગની સાથેજી. ૪

કેજીરે બાઈ! હમારી પાસે તો કાંઈ ચીજ નથી;
તારા ભાઈઓએ કાંઈ નવ દીધુંજી. ૫

કેજીરે બાઈ! તારે બાપે અમને ઇમાન આપ્યું;
તસ્બી શાકર હાથસું દીધીજી. ૬

કેજીરે બાઈ! સંસારમાં તમારે હજાર વરસ રહેવું;
હમારી અજલ આવીને બેઠીજી. ૭

કેજીરે બાઈ! ભણે ગોર ઇમામશાહ સાંભલો બેના;
હવે અરજ હમારી એજ હોનાજી. ૮

સંપૂર્ણ

realpatidar.com

realpatidar.com

૪૬

જ્ઞાન ૧૫ પંદરમું

શ્રી બાઈ બુદ્ધાઈ વાચા

- કેજરે ભાઈ ! અરજ તમારી તમ આપજ બુજે;
અરજ અમારી તમ પાસેજ. ૧
- કેજરે ભાઈ ! અરજ કરતાં કાંઈ વીલંબ નાં કીજે;
ધસ અરજમે શાહા નિઝારીજ. ૨
- કેજરે ભાઈ ! ક્રિયા કરવી તો આશાયુ ગ્રહી રેહણા;
તો નાત જાત બ્રમના નાં રેહેવેજ. ૩
- કેજરે ભાઈ ! દીનકે મયાન દો દો તલ્વારનાં છાજે;
હમ બુલડાને મારગે લગાડોજ. ૪
- કેજરે ભાઈ ! હમે જાણ્યું દોનું મારગ રાખેં;
પણુ દીશે છે દોહલો ઠામજ, ૫
- કેજરે ભાઈ ! દીનકાં નગારા મેરે દિલમે વાગ્યા;
હમભી ચલેં તુમ સાથુંજ; ૬
- કેજરે ભાઈ ! બાઈ બુદ્ધાઈ અરજ વિન્નતી બોલે;
તમે શાંભળો રિશામણા ભાઈજ. ૭

સંપુરણ.

realpatidar.com

જ્ઞાન ૧૬ સોળમું

શ્રી સદ્ગોર પીર ધમામશાહ વાચા

- કેજરે બાઈ! તમે પોતાના જીવ કાજેજ ચાલો,
તેપણુ જોત દેખીને તમે આવોજ. ૧
- કેજરે બાઈ! કવણુ અર્થે આજ કોઈ ન આવે,
સૌ કોઈ સ્વર્ગજ માંગેજ. ૨
- કેજરે બાઈ! અમે તો સ્વર્ગ નાનપણુમાં જોશું,
તે પણુ બાપનાં વચન પ્રમાણેજ. ૩
- કેજરે બાઈ! સ્વર્ગ તમે જે આજેજ માંગો,
તે અમે ક્યાં ચઢી દેયેજ. ૪
- કેજરે બાઈ! ક્રિયા કરો તો તમે તે ઠામે પોહાંચો,
વળી હુરાંઉં શું હોશે મેજોજ. ૫
- કેજરે બાઈ! જીવતા અમરાપુરી કોઈ નવ લેશે,
મૂવા પછી કોઈ કોઈને જડશેજ. ૬
- કેજરે બાઈ! ભણે પીર ધમામશાહ ચેહીજ વિન્નતી,
ક્રિયા વિના કોઈ નવ પામેજ. ૭

સંપુરણ.

સ. બા.-૨

૧૮

realpatidar.com

જ્ઞાન ૧૭ સત્તરમું

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા

- કેજીરે ભાઈ! સંસારનાં સર્વે રંગજ મેલ્યા,
હવે ક્રિયાકો ભેદ બતાવોજ. ૧
- કેજીરે ભાઈ! જિસ ક્રિયામેં જીવ ધારણુ રહેવે,
સોહી ધારણુકા ભેદ બતાવોજ. ૨
- કેજીરે ભાઈ! ઘેર બેઠા અમે બંદગીજ કીજે,
જિસ્મે અલ્લાહ મેરા રીઝેજ. ૩
- કેજીરે ભાઈ! સુતક પાતક જઈ દિલકા તાલા ખૂલે,
અંતર મેવા મુકત પાવેજ. ૪
- કેજીરે ભાઈ! બાહોંતેર કોઠે બીચ નોબત બાજે,
એસા ભેદ હમકુ બતાવોજ. ૫
- કેજીરે ભાઈ! નાભી કમલ આગે જંત્રી છાજે,
ઉસ્મેભી જોતજ આવેજ. ૬
- કેજીરે ભાઈ! બાઈ બુઢાઈ તમારી બોલે,
અમને અજંપા જાપ જ આવેજ. ૭
- સંપુરણ.

realpatidar.com

૧૯

realpatidar.com

જ્ઞાન ૧૮ આઠારમું

શ્રી સદ્ગોર પીર ધમામશાહ વાચા

કેજરે બાઈ! ભરજોબન પહેલાં વાળીને લીજે,
અને કાળ કોધ નાં કીજેજી. ૧

કેજરે બાઈ! મોટપ માંહે જ્યારે નાનપ લીજે,
ત્યારે બ્રહ્મ કલા હૃદય આવેજી. ૨

કેજરે બાઈ! ગરીબ મુસાફરની સેવાજ કીજે,
તે આગળ હાથ જોડી રહીજેજી. ૩

કેજરે બાઈ! અનસૂયા મહા સતીજ કહીયે,
સર્વે ઉન પીછેજ આવેજી. ૪

કેજરે બાઈ! ધ્રુપતિ સરખી કોઈ નાર નાં કહીયે,
સો લી કીશી શું નવ બોલેજી. ૫

કેજરે બાઈ! માતા કુંતા સરખી કોઈ શીજ ન કહીયે;
જાકું દેવ સલામે આવેજી. ૬

realpatidar.com

૨૦

realpatidar.com

કેજરે બાઈ ! તારા રાણી સરખી કોઈ શીળ ન કહિયે,
ત્રિશ્વામિત્ર હાથ વેચાણાજી. ૭

કેજરે બાઈ ! સીતા સરખી કોઈ સતી ન દેખી,
જેણે શબ્દ ગુરૂકા રાખ્યાજી. ૮

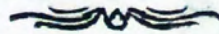
કેજરે બાઈ ! અયેસા શીળ જબ ધનુડુને રાખ્યા,
બોહિંતેર કોઈ વાચા દીઠીજી. ૯

કેજરે બાઈ ! જત્રી વાજ તો ધનુડું કું શોભે,
જિન્ને કાળ કોઈ સર્વે કાઢ્યાજી. ૧૦

કેજરે બાઈ ! અજંપાજપ તો ત્યારેજ આવે,
જ્યારે ધનુ સરીખા જીવ થાયેજી. ૧૧

કેજરે બાઈ ! ગોર ધમામશાહ એવા વાણીજ બોલ્યા;
તે સોહજત બેઠને ચાલોજી. ૧૨

સંપુરણ.

realpatidar.com

જ્ઞાન ૧૯ ઓગણીશમું

શ્રી બાઈબુદાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ ! એવીયું વાતું તમે અમને સંભળાવો,
તો એ વાતું આગળ કેમ ન કહ્યુંજ ? ૧
- કેજરે ભાઈ ! તે વેળામાં અમે ક્યાંજ હોતા ?
તે ભેદ કથો મોરા ભાઈજી. ૨
- કેજરે ભાઈ ! તે વેળા તમે આજજ જાણો;
તે સતીયુંને પરતાપેજી. ૩
- કેજરે ભાઈ ! જે કહો તે હમે આજજ માને;
જે ફરમાવો શો શિર ચઢાવુંજી. ૪
- કેજરે ભાઈ ! કામ ક્રોધ અહંકારજ મેલ્યા,
કહો તો ક્રોધ શું વાત ન કીજેજી. ૫
- કેજરે ભાઈ ! આસણ દીઓ હવે આશ તમારી,
ગોર કબીર દીનકી હિંયાળીજી. ૬
- કેજરે ભાઈ ! જુગો જુગકા અખભારજ ટાળો,
તો મેળા બીબીયોં કાજ હોવેજી. ૭
- કેજરે ભાઈ ! જોત વિના કછુ આનંદ ન હોવે,
ખાલી ભાંડે કામ ન સીજેજી. ૮
- કેજરે ભાઈ ! બાઈબુદાઈકી વિનંતી અચેશી,
હવે ચિત્ત રાખો મોરા ભાઈજી. ૯
- સંપુરણ.

realpatidar.com

૨૨

જ્ઞાન ૨૦ વીશમું

✽

- શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા
કેજરે બાઈ! સુનો જ્ઞાન અળ ચિત્તજ ધરના,
અને દુઆ સુનંત સળ સંવારેજ. ૧
- કેજરે બાઈ! દુઆ સુનંત જળ તમકું આવે,
તળ ઘટમાં નેત હોવેજ. ૨
- કેજરે બાઈ! ઘટકી નેત જળ દિલમાં આવે,
તળતાલી બોહાંતેર કોઠે લાગેજ. ૩
- કેજરે બાઈ! તાલી આવે ત્યારે તાલાજ ખુલે;
તળ અનાજ કોઈ પેટભર નાં ખાવેજ. ૪
- કેજરે બાઈ! જંતર તળ નેર કરેગા,
તળ અજંપા જાપ કિંગાજ. ૫
- કેજરે બાઈ! આપ ધરમે બોહોત દ્રષ્ટિ પોહોંચી,
તળ હમ્ તુમ વલી ભેળા હોવેજ. ૬
- કેજરે બાઈ! ભણે ગોર ઇમામશાહ, હવે વિલંબ ના કીજે;
હાથે રાંધીનેજ ખાજે. ૭

realpatidar.com

સંપુરણ.

✽

realpatidar.com

૨૪

જ્ઞાન ૨૧ એકવીશમું

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા

- કેજરે ભાઈ ! દુઆ સુન્નતકા હમ્ ભેદનાં જાણે,
તમ્ આપ હમ્કુ શિખાવોજ. ૧
- કેજરે ભાઈ ! ખાણા પીણા હમ્ હાથું પકાવેં,
અખ દાસીશું કામ ન લેણાજ. ૨
- કેજરે ભાઈ ! તમે કહો તે ધંધોજ કરેં;
ભાંત ભાંતકા ગુલ શીવેંજ. ૩
- કેજરે ભાઈ ! ઉસ ધંધેમેં લેકર ખાનાજ ખાવેં,
ઐર પેટકુ પાટા ભી દેવેંજ. ૪
- કેજરે ભાઈ ! જિસ ખાતુંમે અદલાહ નખી રાજ;
ઉસ્મે મારગ સોહેલા પાવેંજ. ૫
- કેજરે ભાઈ ! આપણે નાના દાદા ઉપર કશણીજ ખીતી;
આપણે ઉસસે મોટેરા નાંહીજ. ૬
- કેજરે ભાઈ ! બાઈ બુઢાઈકી વિન્નતી સુણો;
હમ્તો શાહોજ કે હાટ ખેચાણાજ. ૭

સંપુરણ,

realpatidar.com

જ્ઞાન ૨૨ બાવીશમું

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા

કેજરે બાઈ ! વિન્નતી તમારી હમ્ ચિત્તમાંજ રાખું,
તો ચિત્ત મન એક પીછાણેજ. ૧

કેજરે બાઈ ! શિર દીધું ત્યારે કેવોજ ભય છે ?
તે ભયને તમે મેલી દેને. ૨

કેજરે બાઈ ! સત્પંથસેવ્યામાં ભય છે કેવો ?
સત્પંથ શું રાખો સેવાજ. ૩

કેજરે બાઈ ! જકર ફીકર પેહેલાં ચિત્તમાંજ રાખો;
તો દુઆ શુન્નત શિર લેનેજ. ૪

કેજરે બાઈ ! દુઆ શુન્નત મંત્રાઅલીકી કહિયે;
નિસ્કે નાપશેં બરકત આવેજ. ૫

કેજરે બાઈ ! બરકત આવે ત્યારે સબ કુચ્છ પાવે;
તો ઇમાન ભી સાબિત રહેવેજ. ૬

કેજરે બાઈ ! ભણે ગોર ઇમામશાહ કેટલું સમ્મજબું;
તમે થોડામાંહેથી થોડું લેનેજ. ૭

realpatidar.com

સંપુરણ.

જ્ઞાન રૂત્રેવીશમું

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા

કેજરે બાઈ ! ક્ષોભ કારણ બહુ દુઃખ દોહતા;
પેહેલું આશણ દૂધજ નેધએ જ. ૧

કેજરે બાઈ ! દૂધ આચરણ તે તમેજ થાઓ,
તો હમકું ભી દૂધ સોહાવેજ. ૨

કેજરે ભાઈ ! મેરમનો શું કામજ દીશે;
ને દયા કરો મોરા ભાઈજ. ૩

કેજરે ભાઈ ! જગ્યા મગ્યા પેહેલીજ માટીજ નેધએ,
સોહી માટી મેરી કાયાજ નણોજ. ૪

કેજરે ભાઈ ! મેરણ એક તિલ હમકું ચખાવો;
દુલ્લ કાએકો મેરમ ચાહિયેજ. ૫

કેજરે ભાઈ ! અથગોલો જ્યારે આવી તરેહ મળે;
પછી કયશા વલોણા વલોવેજ. ૬

કેજરે ભાઈ ! બાઈ બુઢાઈ છોટેરી આંખે;
અને અપના જીવને સમ્મતવેજ. ૭

સંપુરણ.

realpatidar.com

૨૬

જ્ઞાન ૨૪ ચોવીસમું

—*—

શ્રી સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા.

- કેજરે બાઈ ! સમજવવું બહુ મુશ્કેલ જાણો;
એવા સમજે તો સારા સંસારજી. ૧
- કેજરે બાઈ ! ઔટ કોડ બ્રહ્માએ તપ્ સાધ્યા;
તોએ મેરમઉન્ હાથનાં આયાજી. ૨
- કેજરે બાઈ ! નવખંડ પૃથ્વી સલામજ કીધા;
તોએ મેરમ કિન્ને નાંદીયાજી. ૩
- કેજરે બાઈ ! અઢાર ભાર વનસ્પતિ પાન પાન સોધ્યા;
તોભી મેરમ હાથુનાં આયાજી. ૪
- કેજરે બાઈ ! સાત સાહેરમાં જકર સોધ્યા;
તોએ મેરમ નાંહી પાયાજી. ૫
- કેજરે બાઈ ! ગ્રથ ગોલોભી તબ હાથુજ આવે;
જબ સાચા મેરમ હાથ લાગેજી. ૬
- કેજરે બાઈ ! ભણે ગોર ઈમામશાહ સાંભળો બેના;
આ તો મેરમ મલશે દોહલાજી. ૭

સંપૂર્ણ.

realpatidar.com

realpatidar.com

૨૭

જ્ઞાન રત્ન પચીસમું

શ્રી બાઈ બુદાઈ વાચા.

કેજીરે ભાઈ! નવખંડ પૃથ્વી તો નારાયણ બૂઝે;
ઉંવાંસે રસ હમકું દેણાજી. ૧

કેજીરે ભાઈ! ચૌદ કોડ બ્રહ્મા હમ તુમકું જાણે;
ચોર કાહેકું દુહણ જાવેંજી. ૨

કેજીરે ભાઈ! અઢાર ભાર વનસ્પતિ તેરે હાથકે નીચે,
પાંત પાંત હે તેરા મુખજી. ૩

કેજીરે ભાઈ! સાત સાહેર તેરી કાયાજ ભણિયે;
હમ ઉંવાંસે મેરમ માંગેજી. ૪

કેજીરે ભાઈ! બાઈ બુદાઈ તુમે કિત્તાક કેહેવે;
તુમ દયા કરોને દિવાનજી. ૫

સંપુરણ.

realpatidar.com

જ્ઞાન રક છવીસમું

શ્રી સદ્ગુર પીર ઇમામશાહ વાચા.

- કેજરે બાઈ! દીવાન હાકમતો અલ્લાહકું કહિયે;
જિસ્કી કુદરત સખૂ પસારીજ. ૧
- કેજરે બાઈ! સખકુચ્છ ચેહ મેરી કાયામે કીના;
સો હમતો હૈ ગરીબ નિઝારીજ. ૨
- કેજરે બાઈ! હમ તુમ દોનું એકજ હીંગે;
પણ શબ્દ રૂપજ ન્યારાજ. ૩
- કેજરે બાઈ! શબ્દ દેવે તબ બુદ્ધજ આવે;
સો કાયે પાઈએ બુદ્ધ નાંહીજ. ૪
- કેજરે બાઈ! કાયે પાઈએ જે કોઈબુદ્ધજ રાખે;
સોતો ફિર ફિર અન્તાર લેવેજ. ૫
- કેજરે બાઈ! અન્તાર લિઆતો જન્મ ગમાયા;
તો કહાંસે મુકિત માંગેજ. ૬
- કેજરે બાઈ! ભણે ગોર ઇમામશાહ શાંભલો ખહેના;
સમજ વિના શુદ્ધ નહિ પાવોજ. ૭

સંપુરણ.

૨૯

realpatidar.com

જ્ઞાન ૨૭ સત્તાવીશમું

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ! ખોજ ખોજ હમ મારગ પાયા;
સો કાચા મારગ નહિ જાણુંજ. ૧
- કેજરે ભાઈ! અન્તાર હમારા ઈસ્રિ ધરમાં આયા;
તબ સંદલ સૂરાણુ સંવાર્યાજ. ૨
- કેજરે ભાઈ ! અન્નતકા ધણી મેરા બાપજ કહિયે;
જિસ્કુ સરવે સૂજના હોતીજ. ૩
- કેજરે ભાઈ ! જિસ્કી શરણાગત્ સબકોઈ રેહેવે;
ઉન્કી ચુકિત ન્યારી જાણોજ. ૪
- કેજરે ભાઈ! ઉન્કે મુખશે હમ યુંહી સૂન્યા,
કે હમ્મશે મોટેરા લી હોવેજ. ૫
- કેજરે ભાઈ! એસા શબ્દ હમ્ બાવાકા શુનિયા;
તબહી હમ્ તુમ્કું કેહેવેજ. ૬
- કેજરે ભાઈ! ભણે બાઈ બુઢાઈ સુણો મોરે મોટા;
યેહી ભેદકી શુદ્ધ હમ પાઈજ. ૭
- સંપુરણ.

realpatidar.com

જ્ઞાન રત અઠ્ઠાવીસમું

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચ્યા.

- કેજરે બાઈ ! ભેદ પાયા સો હમ્કુ બતાયો;
હમ્ભી શુદ્ધ કહ્યુ પામેજ. ૧
- કેજરે બાઈ ! શુદ્ધ આવે તબ બુદ્ધભી આવે;
હમ્હેં નાનેરા તેરા ભાઈ. ૨
- કેજરે બાઈ ! અન્નતકા વણી તેતો મોટેરા કહિયે;
જિશકી શાખ નવખંડ માંહીજ. ૩
- કેજરે બાઈ ! ઉન્કે મુખકી બાતાં જે સુનિયાં;
ઉસ્કી હમ્કુ ખબર કહ્યુ નાહીજ. ૪
- કેજરે બાઈ ! ખબર મીલે તો ઉસ શબ્દ પર ચલના;
તબ હી મેલા દિનકા પાવેજ. ૫
- કેજરે બાઈ ! દિનકા મારગ ચેહીજ કહિયે;
શબ્દ શુણિયે અપ્ને કાનજ. ૬
- કેજરે બાઈ ! ભણે ગોર ઇમામશાહ હમ્કુ શંભલાવો;
તો મોક્ષ મારગ હમ્ભી પાવેજ. ૭

સંપુરણ.

૩૧

realpatidar.com

જ્ઞાન રત્ન ઓગણત્રીસમું

શ્રી ભાઈ બુદાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ ! મોક્ષ મારગકી સુનોરે ખાતાં;
હમ્મે પૂંછો ભલે ચેહી ધાતાંજ. ૧
- કેજરે ભાઈ ! સોને રૂપેકા હે વેઢ તુમ્ હાથે;
ઔર ત્રુઆ કડિયા ખિરાજેજ. ૨
- કેજરે ભાઈ ! ત્રુઆ કડિયાકી શુદ્ધજ હોવે;
તો હમ્મી સોનેકા મૂલ પાવેંજ. ૩
- કેજરે ભાઈ ! જિસ વખત ખાપે જમા સમાર્યા;
તખ હમ્ હજુરીમાં ખેડાજ. ૪
- કેજરે ભાઈ ! સેહેદ શાકર જખ હમે મૂખમાંહી દીતી;
તખ ખાવા વચન ચેહી ખોલ્યાજ. ૫
- કેજરે ભાઈ ! જગતી જોત સખ તુજકુહી દીની;
ચેહી ખાવાકે મુખશે શુનિયાજ. ૬
- કેજરે ભાઈ ! નવખંડ માંહે તમને બ્રહ્માજ કહિયે;
અયેશા શબ્દ હમને પાયાજ. ૭
- કેજરે ભાઈ ! ભાઈ બુદાઈ સાચી વાતજ કહેવે;
છેડા તુહારા તજહીશે પકડયાજ. ૮

સંપુરણ.

realpatidar.com

જ્ઞાન ૩૦ ત્રીશમું

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા.

કેજરે બાઈ ! તેનો છોડો પકડો જોણે નવખંડ સર્જ્યા;
અને સર્જ્યા તે સંસાર સારાજ. ૧

કેજરે બાઈ ! આદ્ય બ્રહ્મા તે તો સાચાજ જાણો;
જિસ્થી ચારે વેદ પ્રકાશ્યાજ. ૨

કેજરે બાઈ ! બાપની વાતું જે ચિત્તમાંહી ધરશે;
તો તમ્કું ભાઈ ! નહિ બોલાવેજ. ૩

કેજરે બાઈ ! માતા દેવે તમ્કું તમારે ભાઈજ દેવે;
દેવે સો માન બોહોતેરાજ. ૪

કેજરે બાઈ ! અમારી પાસે તો ખાવા પીવા નાહી;
અને નાંહી જુમ્લી જમાતજ. ૫

કેજરે બાઈ ! ખાવા પીવાની હમને ઓશિયાળી;
હમ્શું બોહોત નહિ કહું હોવેજ. ૬

કેજરે બાઈ ! ગુરૂ ઇમામશાહકી શુણો વાણી,
એસા ભૂખ્યા હે પેટ અપારી જ. ૭

સંપુરણ.

જ્ઞાન ૩૧ એકત્રીસમું.

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ ! ભૂખ્યા તૂખ્યાકુ ખુદા રોટીજ દેવે;
ઓર માનતો બ્રહ્માજ હાથુંજ. ૧
- કેજરે ભાઈ ! જુમ્લી જમાત સર્વ ખુદાકા કહિયે;
ઓર ધન્ન માલહે સખ્ તેરાજ. ૨
- કેજરે ભાઈ ! મેરા માલહે સો તેરી સાત પેઢી ખાવે;
ભલે ખાએ હમકું હે ઉઠણાજ. ૩
- કેજરે ભાઈ ! તેરી ફકીરી સો હમ્હી કખૂલી;
કખૂલીંગે કાજ મુક્ષાં પાસેજ. ૪
- કેજરે ભાઈ ! દિનકા સોદા સો ખંડા કેરી ધાર;
જો કાહેર હોયેસો નકે જવેજ. ૫
- કેજરે ભાઈ ! હિરામોતીકી અખ ગાંઠડી કીની;
જિસ્મે મોક્ષ માર્ગ સખ કીનાંજ. ૬
- કેજરે ભાઈ ! ભણે બાઈ બુઢાઈ ઉમ્મત નખીકી;
અખ છેડા મેરે શિર પર વાશેજ. ૭

સંપુરણ.

સ. બો.-૩

જ્ઞાન ઉર ખત્રીસમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા.

- કેજરે બાઈ ! ઉમ્મત નબીકી સારા સંસાર જાણો;
ત્યું પીર પેગામ્બર શુદ્ધતાનજ. ૧
- કેજરે બાઈ ! સખ નબીયુંમેં હે મહમ્મદ શિરદાર;
નિરુપે કુર્આન ઈર્ફાન આયાજ. ૨
- કેજરે બાઈ ! અખ કરલો જીવકી મુક્તિકી બાતાં;
અખ ફજ બાતાં નવ કીજેજ. ૩
- કેજરે બાઈ ! દુજ બાતાં માંહે ભેદ ન આવે;
કરો અબતો ભેદકી બાતાંજ. ૪
- કેજરે બાઈ ! નહિ ઠામ નહિ થર હે હ મારા;
અને નાંહી કાંઈ તકિયાજ કીનાજ. ૫
- કેજરે બાઈ ! હાજર બેગશું હમ અરજજ કીનાં;
ઓર દુઆ સુન્નત ભેદ લીનાજ. ૬
- કેજરે બાઈ ! હાજર બેગશું જઈ કુમ્ભજલ થપાવો;
પીછે થપાવો હમારે હાથેજ. ૭
- કેજરે બાઈ ! ભણે ગોર ઈમામશાહ ઈમાનજ રાખો;
નહિકાં દિન દુનિયાં બેથી જાણો. ૮

સંપુરણ.

જ્ઞાન ૩૩ તેત્રીસમું.

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ! દિન દુનિયાંશું જળ હમ્ જાવેં;
તખ અંધન તુમારા કયું રેહવેજી. ૧
- કેજરે ભાઈ! હાજરબેગ આગલ હમ્ કિશ વખત જાવેં;
સોહી જાનેકા વખત ફર્માવોજી. ૨
- કેજરે ભાઈ! સોહીવખત હમ્ ચિત્તમાંહે રાખેં;
ઓર ઠામ ઠેકાણા બતાવોજી. ૩
- કેજરે ભાઈ! કોનસા ઠામ ને કોન ઠિકાના;
સોહી ભેદ કહો મેરે ભાઈ. ૪
- કેજરે ભાઈ! જોત જુગત હમતો કબુઅ ન દેખી;
ઓર નાંહી ખૂઝે ઉસ્કા ભેદજી. ૫
- કેજરે ભાઈ! તુમ્હી બતાવો હમ્કો ચેહ ભેદ;
તો જાવેં હાજરબેગકે પાસેજી. ૬
- કેજરે ભાઈ! નહિ કછુ જાને નહિ કછુ ખૂઝે;
સોકયુંકર જાવેં ઉન્કે આગેજી. ૭
- કેજરે ભાઈ! હાજરબેગકું કયુંકર બુલાવેં ?
સોહી ભેદ બતાવો મોરા ભાઈજી. ૮
- કેજરે ભાઈ! બાઈબુઢાઈ ભણે જજ્માન તેરી;
હમ્કું શબ્દ શિખાવો મોરા પીરેજી. ૯

સંપુરણ.

જ્ઞાન ૩૪ ચોત્રીસમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા.

- કેજરે બાઈ ! શબ્દ કે જજમાન સખ કોઈ હોવે;
પણ સાચા નબી સખકા પીરજ. ૧
- કેજરે બાઈ ! અપ્ને ઘરમે જજમાની કેશી ?
અપ્ને અધીકે હેં ગુલામજ. ૨
- કેજરે બાઈ ! હાજરબેગ તો અપ્ને દરવાજે રેહતા;
પણ દૌલત બાપે ઉન્કે દીતીજ. ૩
- કેજરે બાઈ ! ઉન્કે શુદ્ધ સખ પિયુજ કેરી;
હમ્તો હેં બાલક સ્વરૂપજ. ૪
- કેજરે બાઈ ! બાપકે બારણે બેઠકજ હોતી;
ત્યાં થાપના થાતી સાચીજ. ૫
- કેજરે બાઈ ! તમારે સસરે કે ઘેર કુરાન બોતેરા;
ચોર તસ્બી કુરાનકી બૂઝેંજ. ૬
- કેજરે બાઈ ! હમારે ઘરમેંબી કુરાનજ બૂઝેં;
ચોર અવર કછુ નાંહી જાણેજ. ૭
- કેજરે બાઈ ! સોહી બાતાં બે જાહેર હોવે;
તો મુસ્લમાન નીકલકર મારેજ. ૮
- કેજરે બાઈ ! ભણે ગોર ઇમામશાહ હમ્કુ હે બીક;
ઉસ કારણ થરથર કાંપેંજ. ૯
- સંપુરણ.

જ્ઞાન ઉપ પાંત્રીસમું.

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા

- કેજરે ભાઈ ! થરથર કાઢેકું મન ખોફળ રાખો;
હમ્ સખ ખૂજે તમ્ બાતાં. ૧
- કેજરે ભાઈ ! સત્પંથકી રાહ સાચીજ નાણું;
ઈતના હમ્બી સમ્જે હેં સારજ. ૨
- કેજરે ભાઈ ! બાપકે ડેલેમેં કરેને પૂજ;
તો ને ચાહિયે સો હમહીં મંગાવેંજ. ૩
- કેજરે ભાઈ ! ખાંડ ગ્રથ ઓર પાની ચાહિયે;
ઓર મેવા અનેક મંગાવેંજ. ૪
- કેજરે ભાઈ ! એલચી જવંત્રી ઓર જયફલ ચાહિયે;
લવિંગ ઓર કુચ્છ સામાનજ. ૫
- કેજરે ભાઈ ! ઠામણા વાસણુ સારે મંગાવું;
ને મુખશે બોલો સોહીલાવુંજ. ૬
- કેજરે ભાઈ ! હમ્માલ મનુરને પરદા મંગાવું;
લાકડાં લોઢાં કહો સોહીજ. ૭
- કેજરે ભાઈ ! ઉંચ બીચ હમ જકર લાવેં;
ઓર સખ કુચ્છ તુમકું દીયાજ. ૮

૩૮

realpatidar.com

- કેજરે ભાઈ ! કિત્તે હજાર રૂપે નગદ દેવે ?
 ગુલામ ચાહિયે હજુરજી. ૯
- કેજરે ભાઈ ! હાજરબેગકું ને ઘોડા ચાહિયે ?
 તો હમ દેવે નેડ વેલાજી. ૧૦
- કેજરે ભાઈ ! કહો તો ઓલિયાસે મેળા કરાવે ?
 ઓર કાજ પાદશાહકી મોહોરાંજી. ૧૧
- કેજરે ભાઈ ! સર્વે જમાતું તમ પાસેજ આવે ;
 તમારી રજા વિનાં કાંઈ નહિ હોવેજી. ૧૨
- કેજરે ભાઈ ! ને મેરી માયાસો તુમકું હલાલ ;
 તુમ છોડો સો હમ ખાવેંજી. ૧૩
- કેજરે ભાઈ ! બાઈ બુઢાઈ એણીપેર બોલ્યા ;
 હમ તો શબ્દું તેરે બંધાણાજી. ૧૪

સંપુરણ.

realpatidar.com

૩૯

realpatidar.com

જ્ઞાન ૩૬ છત્રીસમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા.

- કેજરે બાઈ! હમ શું બંધાણા તબ કયેસી માયા ?
માયાકા નહિહે રંગાજી. ૧
- કેજરે બાઈ! બીછાણા દીયાને મેવાજ લેણા;
તબ લેકર કયાસો કરનાજી. ૨
- કેજરે બાઈ! જુમે રાતે તમ આપ પખારો;
અને ધુપ દિવા રચના કરનાજી. ૩
- કેજરે બાઈ! કુમ્ભ જલકા જબ શબ્દજ લેના;
પીછું હમ તુમ્કો શબ્દજ કહેનાજી; ૪
- કેજરે બાઈ! બોહોત કેહેણેસે કછુ કામજ નાંહી;
હમ એર હાજરબેગ સિધાવેંજી. ૫
- કેજરે બાઈ! તમારે કાજ હમ ઇત્ના દિન રેહેવે,
પીછે હમકું હુકમ સર રેહેણાજી. ૬
- કેજરે બાઈ! જુગત દેખી તુમ મુકતશું રેહના;
કાયા કાલે ચલ જશેજી. ૭
- કેજરે બાઈ! તેરી માયા લેઈ હમ જો :ખાવે;
તો ધર્તિ આકાશ બિચ કયું રેહેવેંજી.

realpatidar.com

૪૦

realpatidar.com

કેજરે બાઈ! તેરા મેરા ખેલ જળ જલિર હોયગા;
તળ સમુદ્ર છલેગા પાણીજી. ૯

કેજરે બાઈ! છાની બાતાં જળ જલિર હોયગી;
તળ મચ્છાશિર નેર એક આવેજી. ૧૦

કેજરે બાઈ! જિત્તા મચ્છા જલિર ને હોવે;
તિત્તા તો જલિર ને દેખેજી. ૧૧

કેજરે બાઈ! સાહેર ભરિયા શો કોઈ કોઈ પીવે;
ને પીવે સો પાકજ હોવેજી. ૧૨

કેજરે બાઈ! ભણે ગોર ધમામશાહ હમ સ્વર્ગ જાએગે;
સો તમકું કહુ સાચી બાતજી. ૧૩

સંપુરણ.

realpatidar.com

૪૧

realpatidar.com

જ્ઞાન ૩૭ સાડત્રીસમું.

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ! સાચી બાતાં તે તો સાચીજ કહિયે;
સાચા બિના સ્વર્ગ નાં પામેજ. ૧
- કેજરે ભાઈ! જુમેરાતકું જે હમ ડેલે બિચ જાવેં;
સો એકલી કે લોડિયાં સાથજ. ૨
- કેજરે ભાઈ! એકલી તે આધી રાતકુંજ આવેં;
સો હાજર બેગકું કેહ છોડોજ. ૩
- કેજરે ભાઈ! મેચા દુઆ કોન લેકર આયગા ?
સો તુમ કહો ઉસ્કા ભેદજ. ૪
- કેજરે ભાઈ! બોબી રાતકું ચલ કર આઈ;
સો આઈ પિયરીયે દ્વારજ. ૫
- કેજરે ભાઈ! આગળ આવી ગુરૂ ધમામશાહ બેઠા;
હાજરબેગ દરવાજે બહારજ. ૬
- કેજરે ભાઈ! બાઈ બુઢાઈ એવી વિન્નતી બોલે;
બિરદ પાલો ગુરૂ સાચાજ. ૭

સંપુરણ

realpatidar.com

૪૨

realpatidar.com

જ્ઞાન ૩૮ આશ્રીસમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાયા.

- કેજરે બાઈ! બિરદ તેરા ખુદા કબુલ સો કરે;
અબ કરો અયેસી તૈયારીજ. ૧
- કેજરે બાઈ! બિરદ પાલી સત્ય ધર્મમાં આવી;
હાજર બેગ હુવા હનુરજ. ૨
- કેજરે બાઈ! ઘટ્ટ પુજને પાટ પુજ દેખાડી;
કુંભજલ વરત દેખાડ્યાજ. ૩
- કેજરે બાઈ! બાઈ ખુદાઈકે દ્રષ્ટે ખોટજ આવી;
યેહતો કુરાન બીચ નાંહીજ. ૪
- કેજરે બાઈ! હમ આગું તુમકુ કિતાબ કહ્યા;
યેહતો ઓર મારગ કહુ જનોજ. ૫
- કેજરે બાઈ! સત્ય મારગ જે સત્ય શું રાખો;
તો અમારે ઘેર તુમ આવોજ. ૬
- કેજરે બાઈ! ભણે ગોર ઇમામશાહ શુંણો મેરી બેની;
અમારા મારગ તમે દેખ્યાજ. ૭

સંપુરણ.

realpatidar.com

જ્ઞાન ૩૯ ઓગણ્યાલીસમું.

શ્રી બાઈ બુદ્ધાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ! અયેશા મારગ હમ કલુએ નાં દેખ્યા;
નહિ શિખ્યા એર શુનિયાજી. ૧
- કેજરે ભાઈ! બાપ આપણો તે શાહને સેવતા;
એવા સત્પંથ સાચાજ જાણોજી. ૨
- કેજરે ભાઈ! તારે મારે હવે સલા માલેકી કહિયે;
પણ વચન શિરપર લહિયેજી. ૩
- કેજરે ભાઈ! ઘટ થાપ્યાને પાટજ માંડ્યા;
અને કુંભજલ અમે લીનાજી. ૪
- કેજરે ભાઈ! કુંભજલ વેદ પ્રમાણે સાચા;
પણ હાજરબેગ હાથે લીનાજી. ૫
- કેજરે ભાઈ! તમારે આગે હમ તો શિર ધરિયા;
પમ હમ્કે દિદારજ દેજોજી. ૬
- કેજરે ભાઈ! બાઈબુદ્ધાઈ એવી અરદાસ બોલ્યા;
તે પીઅરકે ઘર માંહેજી. ૭
- સંપુરણ.

જ્ઞાન ૪૦ ચાલીસમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા.

- કેજરે બાઈ! પીઅર કે ધરમાં ધરમ રચનાં;
તે પહેલી થાપના હાજરબેગ કર્તાજી. ૧
- કેજરે બાઈ! ચેહ મુખી પિતાજીકે ધર્મકાજ કહિયે,
બાલક પીર સર્વે જાણેજી. ૨
- કેજરે બાઈ! ઉન્કે હાથમે અપ્ને બાલક ખેલે;
તાકે આગે છુપી કહાં જાવેંજી. ૩
- કેજરે બાઈ! હાજરબેગ અસલ ગુલામ હમારા;
સો હમ ચીચા કર ખોલેજી. ૪
- કેજરે બાઈ! બાપકા વચન હમકો અયેસા જો હે;
કે હાજરબેગકે સાથ ચલનાંજી. ૫
- કેજરે બાઈ! પેહેલી થાપ હાજર બેગ કરેગા;
હમ તુમ જી નુર પીવેંજી. ૬
- કેજરે બાઈ! ભણે ગોર ઇમામશાહ શાંભલો જહેનાં;
કાયા કાલે ચલકર જાવેંજી. ૭

સંપુરણ.

જ્ઞાન ૪૧ એકતાલીસમું

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ! કાલે કાયા ચલકર જશે;
પણ સંપુરણ બચન અમ્મર નાંહીજી ? ૧
- કેજરે ભાઈ! જે ક્ષમાવા સો હમ્ શિર ચડાવે;
હાજરબેગ બુઢા પિછાણેજી. ૨
- કેજરે ભાઈ! પેહેલી થાપનાં હાજરબેગજ દેવે;
હમ્ હાથું કર કર લેવેંજી. ૩
- કેજરે ભાઈ! વાચાકા ભણિયા તમારે જે રહેવે;
તો હમ્ ચાલેં તમારી સાથેજી. ૪
- કેજરે ભાઈ! ચલકર તુમ આપ બેચોગે !
તોબી ધમાન નહિ જાવેજી. ૫
- કેજરે ભાઈ! હમ્ તમારી શરણેજ રહેવેં;
હમારે તુમ હો બડેરે ભાઈજી. ૬
- કેજરે ભાઈ ! અયેશા જ્ઞાન બાઈબુઢાઈ બોલ્યા;
હમ્કુ અમીરસ પાચોજી. ૭

સંપુરણ.

જ્ઞાન ૪૨ બેંતાલીશમું

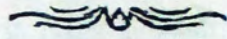
શ્રી હાજરબેગ વાચા.

- કેહરે બેટી ! શુણે વેણુ હમારા ચિત્ત રાખો;
અખ બાવાતો હે નાના રૂપજ. ૧
- કેહરે બેટી ! હમ્ બુદ્ધા બોહોત દિનુજ હુવા;
તમારે ઘરમે બેબન સ્વરૂપજ. ૨
- કેહરે બેટી ! ભાઈ બેન જ્યાં તમે સ્વર્ગે બેશો,
ત્યાંભી હમ્ તુમારા ગુલામજ. ૩
- કેહરે બેટી ! જિન્નતી મેવા તુમારે હમ્કુ દેના;
હમ્હેં તુમારા ગુલામજ. ૪
- કેહરે બેટી ! કિત્તે અવતાર હમ્ ગુલામીમે આયા;
અખ અમ્મર હોવેં તમ હાથુંજ. ૫
- કેહરે બેટી ! જિન્ને જાણ્યા ઉન્ને મારગ પાયા;
બિનુ જાણે મારગ ન પાવેજ. ૬
- કેહરે બેટી ! મારગ પાયા સો ઉસ્ને છુપાયા;
ગુરુ વચને મારગ સૂઝેજ, ૭
- કેહરે બેટી ! ગુરુ પ્રતાપે હાજરબેગ બોલ્યા;
તે બાઈ બુદ્ધાઈ કે પાડેંજ. ૮

સંપુરણ.

જ્ઞાન ૪૩ તેંતાલીશમું.

શ્રી બાધ બુઢાઈ વાચા.

કેજરે બાવા ! હમ્તો આયા ભાઈકે સંગાતે;
તુમ્ તો હો બુઢાપેણ માંહેજ. ૧

કેજરે બાવા ! બાવા કે દરવાજે દરવાની કર્તા;
તો તુમ્કુ સર્વે કુચ્છ સુઝેજ. ૨

કેજરે બાવા ! અબ્બ હમ્કુ ધરમજ આપો;
કે સત્પંથકા મારગ હમ્ પાવેંજ. ૩

કેજરે બાવા ! જિન્નતી મેવા હાજરબેગ માંગે;
પણ હમ્તો હેં ગુનેહગારજ. ૪

કેજરે બાવા ! બાપકે પ્રતાપે બાધ બુઢાઈ બોલ્યા;
શરણાગત્ સાહેબ પાયાજ. ૫

સંપુરણ.

જ્ઞાન ૪૪ ચોંવાલીશમું.

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા

- કેજરે ભાઈ! તમારી પાસેથી નિરાશ કરિયા;
તમે હમને ભેદમાં કહ્યાજી. ૧
- કેજરે ભાઈ! ઘેર જઈને રોવાને લાગ્યા;
કંઈ કામમાં મન નવ રહ્યાજી. ૨
- કેજરે ભાઈ! બેલી થઈ મારી દાસી બેનડી;
જેનું નામ મરિયમ જાણોજી. ૩
- કેજરે ભાઈ! મને રોતી જોઈ મારી પાસેજ આવી,
હમને વાત દિલાશાની કેહવેજી. ૪
- કેજરે ભાઈ! કારણ રોવાનું ઘણું ઘણું પૂંછે,
હમે તે શું ધ્યાન નાંહીધુંજી. ૫
- કેજરે ભાઈ! છેવટે હમે ઘણા ગભરાયા,
ત્યારે મરિયમ બેનડી બોલાવીજી. ૬
- કેજરે ભાઈ! તમોએ હમને મુરિદ ન કરિયા;
ને ગવાહી સત્પંથની માંગીજી; ૭
- કેજરે ભાઈ! હમે જાણ્યું હમને ત્રીશકાર કરિયા;
તે વાતું સર્વે પૂરી કીધીજી. ૮
- કેજરે ભાઈ! મરિયમ બેની મારી ખુશી થઈ બોલી;
તમ ભાગ્યવડા કરી જાણોજી. ૯

૪૯

- કેજરે ભાઈ! હમો મરિયમપર ક્રોધે ભરાણા;
એવે કારણીયે એમ બોલ્યાજી. ૧૦
- કેજરે ભાઈ! મરિયમ બેની એમજ બોલી;
તમે શુણોને શિરતાજીજી. ૧૧
- કેજરે ભાઈ! ભાઈયે તમારે માર્ગ દેખાડયા;
જે સત્પંથની રીત કહીયેજી. ૧૨
- કેજરે ભાઈ! મુખી ગવાહી તમારીજ દેશે,
જે બુઢાઈ બાઈ સત્પંથી જાણેજી. ૧૩
- કેજરે ભાઈ! મુખી હાજરબેગ આગલ કાંકણ ભરાવો;
તે શાક્ષીએ પીર પાસે જાયેજી. ૧૪
- કેજરે ભાઈ! સત્પંથી વિના પીર હાથ નાં ઝાલે;
તેથી ગવાહી સત્યની માંગેજી. ૧૫
- કેજરે ભાઈ! મરિયમ બેની કહે હું સત્પંથી;
મુખી શાક્ષીએ મુરીદ મુને કીધીજી. ૧૬
- કેજરે ભાઈ! તેરે વાતમેં તમનેજ કીધી;
બીબી ચિંતા તે જીવની કરજેજી. ૧૭
- કેજરે ભાઈ! એ વાતું શુણી હમો મુખી પાસે ગયા;
ત્યાં નિમકાંકણ હમે લીધાજી. ૧૮
- કેજરે ભાઈ! કહે બાઈ. બુઢાઈ હવે છેડો શિરપરવાશો;
હમે સત્પંથનો સાક્ષી લાવ્યાજી. ૧૯

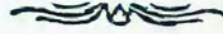
સંપુરણ.

સ. બો ૪

realpatidar.com

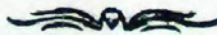
જ્ઞાન ઝપ પિસ્તાલીસમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા.

- કેજરે બાઈ! પાઉં હાથ હમારે રાખો;
તો ધરમ સારા હોવેજ. ૧
- કેજરે બાઈ! પોષ માસે હમે બાહર નશું;
હવે કાંકણ બંધાવોજ. ૨
- કેજરે બાઈ! ધરમ પુજા તો તમને બેઠયે;
તે તમે લીચો આપ શંભાળીજ. ૩
- કેજરે બાઈ! બેઠે બેઠે આપણો જન્મ એમજ નશે;
તેઓ દરિયા લખ્યો નહિ નશેજ. ૪
- કેજરે બાઈ! આશણપૂરી તમે પૂજન રાખો;
અમે શાહો દરગાએ નશુંજ. ૫
- કેજરે બાઈ! ધરમમારગ બહુ છે દોહલા;
તે શિર દેધને તમે સેવોજ. ૬
- કેજરે બાઈ! ભણે ગોર ઇમામશાહ પછે કબ્રિયાજ થાશે;
ત્યારે રખે તમને દુઃખ લાગેજ! ૭

સંપુરણ.

જ્ઞાન ૪૬ છેંતાલીસમું.

શ્રી બાઈ બુદાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ! શિર દિધું ત્યારે દુઃખ શું ધરવું;
અમે રેહશું આપણે દ્વારજી. ૧
- કેજરે ભાઈ! શાહોજને દ્વારે તમેજ નરો;
ત્યાંથી વહેલેરા વીરા તમે વળજેજી. ૨
- કેજરે ભાઈ! ધરમ સાચા ને મારગ સાચા;
તમે અમ્મને ન મેલો મોરા ભાઈજી. ૩
- કેજરે ભાઈ! એવા કોણ જે તમ્મશું વહે;
હજી તમ્મ પ્રતાપે જોરજ રાખુંજી. ૪
- કેજરે ભાઈ! હાકિમ હોય ને દિવાન જે કહિયે;
કાજ મુક્તિ અમ્મ ઘેરજી. ૫
- કેજરે ભાઈ! સરવે પોતાને ઘેર મોટાજ કહિયે;
પણ કોઈ કેનું નામ ન લેવેજી. ૬
- કેજરે ભાઈ! ભણે બાઈ બુદાઈ અદાશ એવી;
અમે છેયેં ગરીબ તુમારીજી. ૭

સંપુરણ.

જ્ઞાન ૪૭ સુડતાલીસમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા.

- કેજરે બાઈ ! અમે ગરીબ કેની સાથે ન બોલીએ;
અને વઢયાનું શું છે કામજ. ૧
- કેજરે બાઈ ! હાકમ દિવાન સરવે તમકુજ સોહીયે;
અમારે કાજ શું છે શું કામજ ? ૨
- કેજરે બાઈ ! ધરમ લેવું તો કાજનું શું કામ ?
શું કરે હાકમ ને દિવાનજ ? ૩
- કેજરે બાઈ ! ધરમની વાતુ માંહે ખાકજ થાવું;
જેર દેખાડે તે ધર્મ કેવાજ ? ૪
- કેજરે બાઈ ! રસુલ નાના કેવા ખાકજ થયા ?
બીબી ફાત્માહ ગયા કઠિયારી ઘેરજ. ૫
- કેજરે બાઈ ! રસુલ સરીખા કોઈ જોરાવર નાહિ;
સખ નખિયોંકા હે સરદારજ. ૬
- કેજરે બાઈ ! સૈયદ ઈમામશાહ એવી વાણીજ બોલ્યા;
હમ્તો ખાકશેંબી હયે હીંણાજ. ૭
- સંપુરણ.

જ્ઞાન ૪૮ અડતાલીસમું.

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ ! ખાક થયા ત્યારે કાંઈ નવ જાણીએ;
તો સૌ કોઈ ભલેં હીણા કહેવેજ. ૧
- કેજરે ભાઈ ! જેના પેટથી તું કુંવર જનમ્યો;
માતા આરિફ ખાતુંન જોડ્યાજ. ૨
- કેજરે ભાઈ ! ખાક થાવું તે ધરમને કાજે;
પણ પોતાનો ગરાશ કેમ મેલોજ ? ૩
- કેજરે ભાઈ ! આપણા નાના તો બાલક હતા;
તેનું નાંહી ગરાસ ને ગામજ. ૪
- કેજરે ભાઈ ! નાનપણે માંબાપ મરી ગયા;
તારે તો ખાક થઈને બેઠાજ. ૫
- કેજરે ભાઈ ! મોટા હતા પ્યગમ્મર કે લાબ્યા;
તાશું આપણા નાહિં ચાલેજ. ૬
- કેજરે ભાઈ ! બાઈ બુઢાઈ તમશું અદાશ જોડ્યા;
તમે ખાક થાઓ મોરા ભાઈજ. ૭

સંપુરણ.

જ્ઞાન ૪૯ ઓગણપચાસમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા

- કેજરે બાઈ ! ન્યામત દોલત મેરે બાવા કેરી;
હમકું હે બોહોતેરી આઈજી. ૧
- કેજરે બાઈ ! ઉસ વખત તું ગાલિયાં દેતી;
અબ તો ભલી હુઈ તું બેહનાજી. ૨
- કેજરે બાઈ ! પાંચને વારો ને ચારને પાજો;
તો ખાકકા ભેદજ પાવોજી. ૩
- કેજરે બાઈ ! ખાક થયા વિના હમ્ સાથે ન ચાલે;
તમારી મોટપ તમ પાસે રાખોજી. ૪
- કેજરે બાઈ ! બાવીશમી તારીખે કાંકણ બધાવો;
અને કોલ સદ્ગુરકું આલોજી. ૫
- કેજરે બાઈ ! કાંકણ બંધાવી તમે ભેદજ લેજો;
જેમ અજંપા જાપજ આવેજી. ૬
- કેજરે બાઈ ! નવખંડ પૃથ્વીમાં ગરાશ અપણા;
ઉસ્મે કિત્તા અપણેજ ખાવેજી. ૭

realpatidar.com

૫૫

કેજરે ભાઈ ! ઉમ્મર થોડી અપણા ગરાસ મોટેરા;
અપણે જહાં જાવેં વહાં જાવેંજી. ૮

કેજરે ભાઈ ! કાંકણ બાંધી હમ તૈયાર હોંવે;
તબસે યહાં હમ્ નહિ રૈયેંજી. ૯

કેજરે ભાઈ ! ભણે ગોર ધમામશાહ સાચીજ વાણી;
જો કુચ્છ કરણા હોય શો કરી લેજો. ૧૦

સંપુરણ.

જ્ઞાન ૫૦ પચાસમું.

શ્રી ભાઈ જુઢાઈ વાચા.

કેજરે ભાઈ ! નાંહી રહોગે હમ્ ધત્તાબી જાણે;
હમ્ભી ચલેંગે તેરે સાથજી. ૧

કેજરે ભાઈ ! આજથી પાંચમે દિન કાંકણ બાંધજો;
જો ચહિયે સો હી તો મંગાવોજી. ૨

કેજરે ભાઈ ! સત્તાવીસમી તારીખે રચના રચાવો;
મંડપ હેમ ઝરકા બંધાવોજી. ૩

realpatidar.com

realpatidar.com

૫૬

કેજરે ભાઈ! જેવી તરેહ સામી રચનાજ જોઈએ;
અને તેવા મંડપ રચાવોજ. ૪

કેજરે ભાઈ! ચાર ચોકે ચાર પાઈયા મઢાવો;
ઉપર છત્ર સોનેકા જડાવોજ. ૫

કેજરે ભાઈ! ચાર પલાવોને પાંચ વલાવો;
અને મંડપ રૂડા રચાવોજ. ૬

કેજરે ભાઈ! મંડપ રચાવી ઘટ્ટ પાટજ સ્થાપો;
ઉસૂ ઠામે કાંકણજ બાંધોજ. ૭

કેજરે ભાઈ! સોનાના ત્યાં કાંકણ બાંધો;
તો ગરીબમિસ્કીનભી પાવેજ. ૮

કેજરે ભાઈ! માયાનું હવે હિરશજ મેલ્યું;
પણ મંડપ રૂડો રચાવોજ. ૯

કેજરે ભાઈ! સાતે ઉંચમાં જેમ પુકારજ ચાલે;
અને ગરીબ શાવકાર ખાવેજ. ૧૦

કેજરે ભાઈ! બાઈ બુઢાઈ અરદાસ કેહેવે;
તમે રંગ રૂડેરા રાખોજ, ૧૧

સંપુરણ.

realpatidar.com

જ્ઞાન ૫૧ એકાવનમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચ્યા.

કેજીરે બાઈ! રંગ તો ગુરૂ જ્ઞાને બંધાણા;
કાંકણનો રંગ રૂઢો રાખોજી. ૧

કેજીરે બાઈ! મંડપ રચાવો ત્યાં બહુ રંગ થાપે;
માણસ લોક સૌ પરીવારજી. ૨

કેજીરે બાઈ ! તમારા બાઈ સર્વે કુટુંબજ આવે;
ત્યારે ઘટપાટ કેમ થપાયેજી ? ૩

કેજીરે બાઈ! તે કામે કોનું નામ ન લેવું;
જેનું નામ લેવાયે તે વળજેજી. ૪

કેજીરે બાઈ! ગુપ્ત ભેદ તે કેમ જાહેર કહેવાયે ?
તો કાંકણ કેમ બંધાયેજી. ૫

કેજીરે બાઈ! કોઈનાં દેખતાં એતો નામનાં લેવાયે;
ત્યારે અજંપા જાપ જપાયેજી. ૬

realpatidar.com

૫૮

કેજરે બાઈ ! તમને તો બાઈ સર્વેજ નેઈ એ;
અમને બાપની છમાસી નેઈ એ. ૭

કેજરે બાઈ ! નામ હોયગા ફીર ઠામ ઠિકાણા;
સોહી મંડપ ફેરે કરનાજી. ૮

કેજરે બાઈ ! ગોર ધમામશાહે જ્ઞાનજ ભાંખ્યા;
તમે શુણો બાઈ બુઢાઈજી. ૯

સંપુરણ.

જ્ઞાન પર બાવનમું.

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા.

કેજરે બાઈ ! લીલા પીલા પરદા બંધાવો;
ઉજ્જલા કાલા રંગ સારજી. ૧

કેજરે બાઈ ! ચારે થંભે ચોક રૂપાના જડાવો;
તિસ્મે રંગ નેત લગાવોજી. ૨

કેજરે બાઈ ! મોટા ગોળા પાણીના ભરાવો;
ઉસ્મે સરખત્ બનાકર પિલાઓજી. ૩

realpatidar.com

realpatidar.com

૫૯

કેજરે ભાઈ ! ઉંચા ચોખા ઉંચી દાલ મંગાવો;
અને ઉંચા ગ્રથ સારાજી. ૪

કેજરે ભાઈ ! રાંધવા કાજે મોટા મુનિવર તેડાવો;
પછી આવી અમે ઉભા રહિએજી. ૫

કેજરે ભાઈ ! જમવા ટાણે અઢારે ભાઈ તેડાવો;
જે સંસારતણો પરીવારજી. ૬

કેજરે ભાઈ ! મસીતતણા સરવે મુલ્લાં તેડાવો;
તેડાવો કાજી મહમ્મદ શાહ જાણજી. ૭

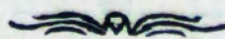
કેજરે ભાઈ ! ફાતેહા ખતમ સરવે જાહેર કરો;
ભાઈ નામ તમારા ન લેનાજી. ૮

કેજરે ભાઈ ! તમારી પાસે સરવે માલ હમારા;
બાપની છમાસી કરનાજી. ૯

કેજરે ભાઈ ! બાઈ બુઢાઈ કબીરદીનકી બેટીજ બોલ્યા;
ભાઈ કે શબ્દ પર રહેણાજી. ૧૦

સંપુરણ.

realpatidar.com

જ્ઞાન પત્ર ત્રેપનમું.

શ્રી સદ્ગુર પીર ઇમામશાહ વાચા.

કેજરે બાઈ! ભાઈકા શબ્દ જે સાચા પિછાણો;
તો ઇમાસી હોયગી સારીજ. ૧

કેજરે બાઈ ! સામાન સરવે આજજ મેલો;
અમે કરીંગે પાસ બેઠેજ. ૨

કેજરે બાઈ! મંડપ કારણ સરવે સામાન મેલો;
તે તો મેલો આણીજ થડિયેજ. ૩

કેજરે બાઈ ! આજશ કરશો તો નાંહિજ થાશે;
પછી દોશ માં દેશો કાંઈજ. ૪

કેજરે બાઈ! ભણે ગોર ઇમામશાહ હમેડેલામાં બેશું;
તમે કરો પોતાની શંભાળજ. ૫

સંપુરણ.

જ્ઞાન પદ ચોપનમું.

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા.

કેજરે ભાઈ! કેલે બેશી તમે સંભાર કરશેા;
અને આવશે સર્વે કોઈજી. ૧

કેજરે ભાઈ! તમારે કરવું હોય તે કરી લેજે;
અમે આવશું સર્વે બીબીયું તેડીજી. ૨

કેજરે ભાઈ! સૈયદ બુખારી તમેજ તેડાવો;
નહિ આવે તેનું નામ કેહજેજી, ૩

કેજરે ભાઈ! મસીદ મુલ્તાં, સરવે કાજજ લાવો;
અમે મહમ્મદશાહને કેહશુંજી. ૪

કેજરે ભાઈ! બાકી રૈયતને કહી મેલશું;
કોઈ નાકારો નહિ કરશેજી. ૫

કેજરે ભાઈ! વેહલા થાજે કાંઈ વિલંભ નાં કરજે;
બાધા પછી કાંકણનું કામ કરજેજી. ૬

કેજરે ભાઈ! તમારો હક્ક તમે સંભારી લેજે;
પણ અમને દિદાર સહી દેજેજી. ૭

realpatidar.com

૬૨

કેજરે ભાઈ! કાંકણ ધરમ પૂરોજ દેવો;
આપણા આપનો શબ્દજ કેહજેજી.

૮

કેજરે ભાઈ! ભણે બાઈ બુઢાઈ એવીજ વિન્નતી;
હવે શંભારીને ચિત્ત દેજેજી.

૯

સંપુરણ.

જ્ઞાન પપ પંચાવનમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા.

કેજરે બાઈ! ચિત્ત દેઈ અમે કાનજ દેશું;
ત્યારે તમે વિલંભ ન કરશોજી.

૧

કેજરે બાઈ ! સારી શંભાલી તમે પાકીદી રાખો;
હવે અમે તે ગામ સિધાવેંજી.

૨

કેજરે બાઈ! કાંકણ ભયાનો હક્ક હવે અમનેજ આલો;
તો દિવા ધૂપની રચના કીજેજી.

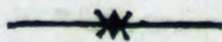
૩

૬૩

- કેજરે બાઈ! ઉદ સુરાણુ લોખાન પેહેલા મંગાવો;
અને ગુલાબના પાણી છંટાવોજ. ૪
- કેજરે બાઈ! પાટ પેહેલો ત્યાં પૂજને કાજે;
તે સદ્ગુરૂ પાસે મંગાવોજ. ૫
- કેજરે બાઈ! આપના કાજે રૂળ કુલ મંગાવો;
સાથે કેવડા ચંદન સુરાણુજ. ૬
- કેજરે બાઈ ! દુઆના કાજે પાણી અછતું મંગાવો;
અને કુવે પાકીદીએ જાણુજ. ૭
- કેજરે બાઈ! શુકિત સાચી જે શોભતી લાવો;
અને પાન સોપારી મુખવાસજ. ૮
- કેજરે બાઈ ! ખીરખાડ પેહેલાં ત્રિતેજ લાવો;
તેમાં ચોખા સુગંધી આજ નાખોજ. ૯
- કેજરે બાઈ ! પુજને કાજે પાંચ પૈશાજ લાવો;
અને શ્રીફલ નારીયલ સારજ. ૧૦
- કેજરે બાઈ! ભણે ગુરૂ ધર્મામશાહ સાચું જ બોલે;
તમે ચિત્તદેઈ કાન રાખોજ. ૧૧

સંપુરણ.

realpatidar.com

જ્ઞાન પદ છપ્પનમું.

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ ! કાન દીધે વામની શુધ્ધજ પોંતી;
તમે જહેલા થઈ કામ કરજેજી. ૧
- કેજરે ભાઈ ! ધન્ય ધન્ય માત પિતા માહારાજ કહિયે;
અને ધન્ય ધન્ય શાહો નિઝારીજી. ૨
- કેજરે ભાઈ ! ધન્ય ધન્ય બુમલી જમા તુંજ કહિયે;
ધન્ય ધન્ય સદ્ગુરુ સાચાજી. ૩
- કેજરે ભાઈ ! ધન્ય સતી દુપતિજ કહિયે;
જેણે દુનિયાનું દુઃખજ સહીયાજી. ૪
- કેજરે ભાઈ ! ધન્ય ધન્ય પાણ્ડવ માતા કુંતાજ કહિયે;
જેણે હિમાલે હાડ ગલાયાજી. ૫
- કેજરે ભાઈ ! ધન્ય ધન્ય સતી સીતાજ કહિયે;
જેણે રાવણ દુઃખજ સહીયાજી. ૬
- કેજરે ભાઈ ! ભણે બાઈ બુઢાઈ ગુનેગાર દાસી;
સતીયુનાં સત્ તમે રાખોજી. ૭

સંપુરણ.

૬૫

realpatidar.com

જ્ઞાન પાઠ સત્તાવનમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા.

કેજરે બાઈ ! સતીયોના સત્ય તે સાહેબ રાખે;
શિયળવંતિયોનાં શીળ રાખેજ. ૧

કેજરે બાઈ ! ધરમ લાધ્યું ત્યારે ધરમસર ચાલો;
જ્યું દિવે કેરી જોત રાખેજ. ૨

કેજરે બાઈ ! “હે જંદા” હમે તારી સાથેજ કહિયે;
પણ ટાણું નાં ચૂકો મોરી બાઈજ. ૩

કેજરે બાઈ ! “ખદ્ વરિએ” ઉઠી દાતણ કરવું;
અને આશિષ ત્યારે ભણવીજ. ૪

કેજરે બાઈ ! “અડધી રાતે ” વઝીફો કાઢો;
તો ક્રિયા દુઆ સર્વે શિખોજ. ૫

કેજરે બાઈ ! “સમી સાંજે” દુઆ નિફલ પડવી;
પર પુરુષ શું જતન કરવુંજ. ૬

કેજરે બાઈ ! “દુપેર વેલામાં” એકાન્ત રહેવું;

સ. બો.-૫

૬૬

realpatidar.com

કબરની આશિષ ભણવીજી. ૭
કેજરે ભાઈ ! અવીચું વાતો કેને જાહેર આપી ન દેવી;
જે હોય પોતાનો તે તન્નજી. ૮
કેજરે ભાઈ ! ભણે ગોર ધમામશાહ શાંભલો સતી;
સત્યંથ ખાંડા કેસી ધારજી. ૯

સંપુરણ.

જ્ઞાન પટ અઠ્ઠાવનમું.

શ્રી ભાઈ બુઢાઈ વાચા.

કેજરે ભાઈ ! બાપની વાતું તમે કેને ન દેતા;
અમને તમે દયા કીધીજી. ૧
કેજરે ભાઈ ! દયા કરી ત્યારે ભાવજ રાખો;
આખર તો હે મરણજી. ૨
કેજરે ભાઈ ! મુવા પિછે બી હિસાબજ દેણા;
સોદિન દરબારકે માંહીજી. ૩
કેજરે ભાઈ ! અજણ હતા ત્યારે કુરન પદતા;
હમ્ શરિખા નહિ કોઈજી. ૪

realpatidar.com

૬૭

realpatidar.com

કેજરે ભાઈ! મંત્ર એક શબ્દજ કહીયે;
તેમાં અવિચલ રાજજ લહિયે. ૫
કેજરે ભાઈ! ધમાન વચન એક તિલ પીછાણે;
ખિછુકા મંત્ર કિત્તા કહિયેજ. ૬
કેજરે ભાઈ! અબ્ તુમ્ ગુરુ ઓર ભાઈ હમારે;
અચેસી હે બાઈ બુઢાઈકી અર્દાસજ. ૭

સંપુરણ.

જ્ઞાન પદ ઓગણસાઠમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ધમામશાહ વાચા.

કેજરે બાઈ! ગુરુતો ગુરુકા જ્ઞાનજ કહિયે;
બાકી તો સરવે સંસારજ. ૧
કેજરે બાઈ! ગોર પીરકી આશા જ્ઞાન જ બાણો;
જિસ્મે સંતોષકા ભેદ પીછાણોજ. ૨
કેજરે બાઈ! સુકર હે શો શાહકી રેહેમત;
જકર હે શો કાયાકા એહશાનજ. ૩
કેજરે બાઈ! આગલ મારગ દોહેલા બાણો;
બાદશાહ તુણે હાકમ પીછાણોજ. ૪

realpatidar.com

૬૮

realpatidar.com

કેજરે ભાઈ ! ભણે ગોર ઇમામશાહ અમે દાસ તમારા;
તમને પાચે પડિયે તો સારાજી. ૫

સંપુરણ.

જ્ઞાન ૬૦ સાઠમું.

—*—

શ્રી ભાઈ બુઢાઈ વાચા.

કેજરે ભાઈ ! પાઉં પડયા જ્યારે અમને શુદ્ધજ નહોતી;
અખ પાઉં પડો તો હમ નહિ રાજી. ૧

કેજરે ભાઈ ! દીઠા દેવને જે કોઈ આંખ ઢાંકે;
તાકું પૂજા કયાં થકી આવેજી. ૨

કેજરે ભાઈ ! હિન્દુ મુસલમાનકી બાતાં પૂછું;
યેહ સંદેહ હમ કું કેહનાજી. ૩

કેજરે ભાઈ ! રામકૃષ્ણ તે કોનજ કહિયે ?
તિસ્કા શબ્દ પૂરા આલોજી. ૪

કેજરે ભાઈ ! પથ્થર માટીમાં પૂજા છે કેવી ?
કહે ભાઈ બુઢાઈ જવાબ દીયોજી. ૫

સંપુરણ.

realpatidar.com

realpatidar.com

૬૬

જ્ઞાન ૬૧ એકસઠમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા.

- કેજરે બાઈ ! પથ્થરકી મૂર્તિ કયા શિર બોલે;
જે માણસે ઘડીને બેશાડીજી. ૧
- કેજરે બાઈ ! રામ કૃષ્ણકા જે નામજ લેવે;
સો તો પશ્ચિમ દિશે મનુષા વેષેજી. ૨
- કેજરે બાઈ ! ઇનુને લેકર પથ્થર ઝાલ્યા;
તિન્ શિર ઈમાનજ લાવ્યાજી. ૩
- કેજરે બાઈ ! પથ્થર આગલ લેકર નિશાના જે રાખે;
તો જાતે દિન પથ્થર હોકે રહેવેજી. ૪
- કેજરે બાઈ ! દિન દુનિયાકા ઘણી પશ્ચિમે બેઠા;
સોહી નુર નર નિઝારીજી. ૫
- કેજરે બાઈ ! મોક્ષ મુક્તિકા માર્ગનાં પાવે;
અને પથ્થર શિર ભારજ સેહેવેજી. ૬
- કેજરે બાઈ ! ભણે ગોર ઈમામશાહ સાચુજ બોલ્યા;
રામકૃષ્ણ તોહે મળ્લા અલીજી. ૭

realpatidar.com

સંપુરણ.

realpatidar.com

૭૦

જ્ઞાન દર બાસઠમું.

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ! મળ્લા અલીતો આપે દિનકા રાજ્ઞ;
સો હિન્દુમે જાકર કયું બેઠાજી ? ૧
- કેજરે ભાઈ ! રામકૃષ્ણ તો રાજ્ઞજ કહિયે;
તાલ તબલ ઢોલકી બજાવેજી. ૨
- કેજરે ભાઈ! આગલ કયા આપણ હિન્દુજ હોતા; ?
કયેશી બાતાં હે ભાઈ બતાવોજી ? ૩
- કેજરે ભાઈ! હિન્દુ હોકર આગમે જલાવે;
તિસ્મે આપણ કયું હોવેજી ? ૪
- કેજરે ભાઈ! હિન્દુ જાકર દેરાજ પૂજે;
મૂવે પીછે ભૂતજ હોવેજી. ૫
- કેજરે ભાઈ! ખોટી પૂજા ને ખોટા મંડપ;
ઉસ્મે દાદા કાચેકુ બેઠાજી ! ૬
- કેજરે ભાઈ! બાઈ બુઢાઈ બોલ્યા સાચુ જણાવો ?
ઉસ્કા ભેદ બતાવોજી. ૭

realpatidar.com

સંપુરણ.

જ્ઞાન ૬૩ ત્રેસઠમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા.

- કેજરે બાઈ ! તત્ત્વ વેદકી વાચા ને બોલેં;
સો તમે ચિત્તમાંહે રાખોજ. ૧
- કેજરે બાઈ ! મચ્છ કોરંભ વ્યારાહ નૃસિંહ કહિયે;
દાદા અલીકા ચેહ સ્વરૂપ લઈએજ. ૨
- કેજરે બાઈ ! ચાર રૂપે કર્તા નુગુમાંહે આયા;
તિસ્મે પ્રેહલાદ સતિયા હુવાજ. ૩
- કેજરે બાઈ ! નૃસિંહ રૂપે મળ્લા અલી ને હૂતા,
ત્યારે દૈત હરણાકંશ નાળોજ. ૪
- કેજરે બાઈ ! કષ્ટ ભોગવ્યું ત્યારે પ્રેહલાદ નિપના;
ભણે ગોર ઇમામશાહ કેવળાશી એડિના કામ સિધ્યાજ. ૫

સંપુરણ

જ્ઞાન ૬૪ ચોંસઠમું.

શ્રી બાઈ બુદાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ ! ઇન્કે શિર કષ્ટી કિત્ની ને બીતી ?
શો કષ્ટીકા ભેદજ ભાંખોજ. ૧

realpatidar.com

૭૨

- કેજરે ભાઈ ! પ્રેહલાદ કયશા અવતાર કહિયે;
તાકા શબ્દ હમ્ કું સુનાવોજ. ૨
- કેજરે ભાઈ ! હિન્દુ હોકર કિત્તી કરણી ને કીતી;
ત્યેસી તો હમ્ શિર નહિ બીતીજ. ૩
- કેજરે ભાઈ ! સોહી પ્રેહલાદ આજ કપ્ટીજ રાખે;
કપ્ટ કર્યા વિના નહિજ રેહેવેજ. ૪
- કેજરે ભાઈ ! બાઈ બુઢાઈ એવી તરેંહ બોલ્યા;
શબ્દ કહે બિના રજ નાંહીજ. ૫

સંપુરણ.

જ્ઞાન કપ પાંસઠમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા.

- કેજરે બાઈ ! શબ્દ બોલે સખ ભાષા તુમહારી;
તખ રજ હમ્કુંબી હોવેજ. ૧
- કેજરે બાઈ ! પ્રેહલાદ તો ઇચ્છાહીમ ખલિ લુલ્લા જાણે;
જાકી ચોલાદ મક્કા મદી નામાંહેજ. ૨
- કેજરે ભાઈ ! વોહી હિન્દુ સોઈ મુસલમાનજ હુવા;
ઉસ્મે તો ભેદ ભાવ નાંહીજ. ૩

realpatidar.com

- કેજરે ભાઈ! ચેહીજ જીવ ઇસ્ ધરમેંજ રાચે;
કશણી બોહોત શિર સેહેવેજ. ૪
- કેજરે ભાઈ ! આગે જે જીવ અચેસા જ હોવે;
સોહી આજ સત્પંથમાં આવેજ. ૫
- કેજરે ભાઈ! અચેશી કશણી જે શિરસહી;
સોહી મોમિન આજ કહાવેજ; ૬
- કેજરે ભાઈ! ભણે ગોર ઇમામશાહ સુણો મોરી ભાઈ;
સુણ્યા વિના શુદ્ધ નાંહી હોવેજ. ૭

સંપુરણ.

જ્ઞાન ૬૬ છાસઠમું.

શ્રી ભાઈ બુદાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ! શુણ્યા વિના તો શુદ્ધજ નાંહોવે;
પણ શબ્દ દીઓ મોએ સોહીજ. ૧
- કેજરે ભાઈ! વામન ફરસુરામ રામજ કોણ ?
ચેહી કથો વેદ વિચારજ. ૨
- કેજરે ભાઈ! હરિચંદ્ર સો કોન જીવજ કહિયે ?
ઔર કોન ઠામે એ લેયેજ ? ૩

realpatidar.com

૭૪

- કેજરે ભાઈ! કયસી કરણી ઈન જીવને ને કીની ?
ને ઈની કમાઈ જવે લીનીજ ? ૪
- કેજરે ભાઈ! ઉસ વખત કયેસાજ કહિયે ?
ને અયેશી કમાઈ કરી ગયાજ ? ૫
- કેજરે ભાઈ ! ઉસ વખતકા ભેદજ કથો;
અને કયા કર્તા શો કામજ ? ૬
- કેજરે ભાઈ ! બાઈ જુદાઈ ને વાતું પૂંછે;
તે કહોને સંભારીને ભાઈજ. ૭
- સંપુરણ.

જ્ઞાન ૬૭ સડસડમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ વાચા.

- કેજરે બાઈ ! સંભારીને ને હમે વાતુંજ કેહશું;
ત્યારે ચિત્ત દેઈ તમે રેહનેજ. ૧
- કેજરે બાઈ ! હરિચંદ્ર મૂશા પેગામ્બરજ કહિયે;
સો જુદાકા ખ્યારાજ લહિયેજ. ૨
- કેજરે બાઈ ! હરિચંદ્રે નીચ ધર નિરજ ભરિયા;
અને દેખતાં હુઈ ખવારીજ. ૩

realpatidar.com

૭૫

- કેજરે બાઈ ! અયેશી કશણી જળ શિર ઉપર લીતી;
તળ રામ દર્શને પાયાજી. ૪
- કેજરે બાઈ ! રામ રાજ તળૂ જા આયા;
જળ કુંવર રાણી સળ ખિકાયાજી. ૫
- કેજરે બાઈ ! તારા રાણી રોહીદાસ નામજ જાણો;
તળ અમરાપૂરી ભેદ પાયાજી. ૬
- કેજરે બાઈ ! વખડી વેલામાંહે આપજ રાખો;
ભણે ગોર ઇમામશાહ તો ફલ આખોજી. ૭
- સંપુરણ.

જ્ઞાન ફલ અડસઠમું.

શ્રી બાઈ જુઢાઈ વાચા.

- કેજરે ભાઈ ! એવા ફલ અમે કરીશું માંગે;
પિન્ડ વેચ્યાવિના નહિ આવેજી. ૧
- કેજરે ભાઈ ! કહાન જુદના જીવ કોન છુડાયા ?
તેની વિગત હમને કહેજેજી. ૨
- કેજરે ભાઈ ! કોણસા જીવ ને કોણસી કમાઈ ?
અને કોન ધ્યાન જ ધરતાજી ? ૩

કેજરે ભાઈ! કોનસા નગર ને કોનસા વાશા ?
 અને કોન ઠામ પૂજા કર્તાજી ? ૪
 કેજરે ભાઈ! હિન્દુ જન્મમાં કોન ચરિત્ર કીયા ?
 કહે બાઈ બુઢાઈ હમ તમ કયાં હૂતાજી ? ૫
 સંપુરણ.

જ્ઞાન કદ અગનોતેરમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા.

કેજરે બાઈ! અમે તમે બે જીવ નિપના;
 વિદર વ્યાસ ઘર રેહણાજી. ૧
 કેજરે બાઈ! શુકદેવજી ત્યાં માઈ નામજ કહિયે;
 તમે હોતા વ્યાસ ઘર કન્યાજી. ૨
 કેજરે બાઈ! વિદર વ્યાસ મેરા બાપજ કહિયે;
 ધરમનાથ કહિયે દાદાજી. ૩
 કેજરે બાઈ! અરજણ રાજવૌંશીજ કહિયે;
 પાંચ પાણડવ તેની જોડજી. ૪
 કેજરે બાઈ! શ્રી કૃષ્ણજી આપણા દાદાજ કહિયે;
 પાણડવ ઘર પ્રિતીજ બાંધીજી. ૫

૭૭

realpatidar.com

કેજરે બાઈ ! તબ પાણ્ડવ સેન શિકારેજ ચડિયા;
ધ્રુપત રાજ એક કહિયેજ. ૬

કેજરે બાઈ ! ધ્રુપત રાજ ઘેર એક કન્યા સતી;
સો પાણ્ડવ લેકર આયાજ. ૭

કેજરે બાઈ ! રાજ ધરમ માતા કુંતાકો પુંછે;
યેશું કિતા ભાગ લેયેજ ? ૮

કેજરે બાઈ ! માતા કુંતા કહે પાંચ ભાગજ હુવા;
ને નિકાલી તો ધ્રુપતી સતીજ. ૯

કેજરે બાઈ ! ઇસ સતીશું પાંચ ધર્મે ધાયા;
તખૂ ધર્મ માર્ગજ પાયાજ. ૧૦

કેજરે બાઈ ! તખૂ ન કૃષ્ણજીકી રાહકુંજ પોહોંચ્યા;
શો બિન્ કરણી નહિ આવેજ. ૧૧

કેજરે બાઈ ! ઉનુને લેકર સંસાર જવારજ કીતા;
ગૌ વરોધી ગલે નાખીજ. ૧૨

કેજરે બાઈ ! હિમાલે નકર હાડ ગલાયા;
તખૂ ન અમરા પુરપાયાજ. ૧૩

કેજરે બાઈ ! પેગામ્બર મેં ઉન્કા અન્તારજ કહિયે;
નેનિકરિયા યુસુફ સાહલેજ. ૧૪

કેજરે બાઈ ! નુહ સાબિર ઉન્કો ભાઈજ કહિયે;

realpatidar.com

- અયેશા અન્તાર ઇનુકા હુવાજી. ૧૫
- કેજરે બાઈ ! તખત પર રાજ પ્રક્ષત હોતા;
તિસ્કા રાજ બહુ બદ્વંતાજી. ૧૬
- કેજરે બાઈ ! પીર શમ્મશ તદ્દ વૈરાગી-હૂતા;
જંગલ મદ્દે તપ્પશી રેહતાજી. ૧૭
- કેજરે બાઈ ! શૂંગીનાથ તાકા નામજ કહિયે;
ચેલા હતા થોભનાથજી. ૧૮
- કેજરે બાઈ ! પ્રક્ષત જંગલે શિકાર સિધાયા;
ત્યાં મૂવા નાગ નજરે આયાજી. ૧૯
- કેજરે બાઈ ! નાગ લેકર જોગીકે ગલે મે દીયા;
તપ્પ જોગીકી તાલી છુદ્ ગઈજી; ૨૦
- કેજરે બાઈ ! ઉસ વક્ત ચેલા થોભનાથ આયા;
અમારા ગુરુ કિન્ને દુભાવ્યાજી. ૨૧
- કેજરે બાઈ ! ગુરુકે ગલેમે જિન્ને સાંપજ નાખ્યા;
તાકો સાત દિનમે મરણાજી. ૨૨
- કેજરે બાઈ ! જોગી કહે ચેલા શ્રાપ ન દીજે;
શ્રાપ દીધે જપ્પ તપ્પ જાએજી. ૨૩
- કેજરે બાઈ ! જ્યારે બેટા પ્રક્ષતકુ સુદ્ધ કરના;
કે સાત દિનમે હે તેરા મરણાજી. ૨૪

૭૬

કેજરે બાઈ! તબ પ્રિક્ષત તત્તક્ષણ ચેત્યા;
શુકદેવજ કે પાએ લાગ્યાજ. ૨૫

કેજરે બાઈ! સુણેરે શુકદેવજ અબ મરણાજ હોવે;
જેગીકો શ્રાપ હમકું પોહોંચ્યાજ. ૨૬

કેજરે બાઈ! અબ્ગુણનાં પોહોંચે હમારા પ્રાણને;
હમે તો હેં પાપી અબ્જણજ. ૨૭

કેજરે બાઈ! પ્રિક્ષિત રાજ એશા કામ નાં કીજે;
અબ સવેરા તુમ્ આવોજ. ૨૮

કેજરે બાઈ! ચાર અધ્યાય ભાગવત્કા ભાંખ્યા;
સો પ્રિક્ષતકો હી સુણાયાજ. ૨૯

કેજરે બાઈ! ચાર અધ્યાય ત્રીન દિનમેં સુણાયા;
તુમ્ કયા દેખ્યા પ્રિક્ષત સોહી બોલોજ? ૩૦

કેજરે બાઈ! તબ પ્રિક્ષતે સબ કુચ્છ દેખ્યા ?
મોર પીંછ શું કૃણુ ખપેજ. ૩૧

કેજરે બાઈ! સાતમે દિન ફરી શુકદેવજયે પૂછયું;
અબ કયાં હે તેરા મકાનજ? ૩૨

કેજરે બાઈ! સાત દિન જબ પૂરાજ હુવા;
તબ કહે હમે સિધ્ધ સંગત પાઈજ. ૩૩

realpatidar.com

૬૦

કેજરે ભાઈ ! ભણે ગોર ધમામશાહ શુકદેવજી બાણો;
ભેદ કથી તુમકો શુણાયાજી. ૩૪

સંપુરણ.

જ્ઞાન ૭૦ સીતેરમું.

શ્રી બાઈ બુઢાઈ વાચા.

કેજરે ભાઈ ! ભેદ કથી તુમ હમકું સુનાયા;
સો હમ માને સર્વે સાચાજી. ૧
કેજરે ભાઈ ! અબ પ્રિક્ષત કિશ ઠમેજ દેખે ?
થોભ ચેલા કિશ ઠમેજ ? ૨
કેજરે ભાઈ ! પીર શમ્મશ આપકી કલામાંહે ખેડા;
ઘોર કૃષ્ણજી મહમ્મદશાહ નિઝારીજી. ૩
કેજરે ભાઈ ! અપની કલામાંહે સૌ ભરપુર;
તુજ મેં કોઈ કલા ઓછી નાંહીજી. ૪
કેજરે ભાઈ ! ભણે બાઈ બુઢાઈ એક પૂછે વિચાર;
પ્રિક્ષત થોભ કિશ ઠમેજ. ૫

સંપુરણ.

realpatidar.com

૯૧

realpatidar.com

જ્ઞાન ૭૧ ઈ કોતેરમું.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઇમામશાહ વાચા.

કેજરે બાઈ ! પ્રિક્ષત થોભકી વિન્નતી કહેવેં;
અખ્ અગમ વાણીકા વિચારજ. ૧

કેજરે બાઈ ! અગમ બાતાં અમ્ તુમ્કો હી કહેવેં;
અખ્કી બાતા સો દોહેલી નણોજ. ૨

કેજરે બાઈ ! હમ્ તમારી હજુરીમાં બેઠા;
હમ્ જન્મે જો તુમ્હારે હાથુંજ. ૩

કેજરે બાઈ ! અગમ બાતાં બોહોત તુમ્કું સુનાવેં;
સો સાચહે જુઠ્ઠ નાંહીજ. ૪

કેજરે બાઈ ! હિન્દ નવેંગે તખ્ શુધ્ધ હોવેંગે;
સો તુમ્કું અગમ્ સુનાવેંજ. ૫

કેજરે બાઈ ! કાનમ મુલક બીચ સોમલ ગામજ કહિયે;
વહાં ચોર રેહવે અપારજ. ૬

સ. બો. ૬

૯૨

realpatidar.com

કેજરે બાઈ ! દાંગ જંગલ અતી ભારીજ કહિયે;
વહાં નાયા કોલીડ ચોર ભારીજ. ૭

કેજરે બાઈ ! થોભ ચેલા ઉસ્કા નામજ કહિયે;
ઉસ્કું પીર કરું કાનમ માંહેંજ. ૮

કેજરે બાઈ ! પીર કરુંગા હમ્ શરીખા;
નકી ખૂકાર હોવે ચારે ડામેજ. ૯

કેજરે બાઈ ! પ્રિક્ષત રાજકા શુણોરે વિચાર;
સો દેવા ગામકા હે કામદારજ. ૧૦

કેજરે બાઈ ! ભાભારામ ઉન્કા નામજ કહિયે;
ધર્તિ સરવે ડામોડોલ કરાવેજ. ૧૧

કેજરે બાઈ ! દેવા ગામમેં ઉન્કું પીર કરુંગા;
એને રાખી હિન્દુકે ભેષજ. ૧૨

કેજરે બાઈ ! પ્રિક્ષતરાજ ચેહીજ નળો;
અખૂ તો હમ્ હેં તુમ્હારે પાસજ. ૧૩

કેજરે બાઈ ! આગમ વાણી હમ્ તુમ્કો શુણાવેં;
અખૂ છેલ્લે અખાડે હે નગારાજ. ૧૪

realpatidar.com

૯૩

કેજરે ભાઈ ! ભણે ગોર ઈમામશાહ શુણો મોરી માઈ;
અખ્ બોલના હોયશો બોલોજ. ૧૫

સંપુરણ.

જ્ઞાન ૭૨ બોંહતેરમું.

શ્રી ભાઈ બુઢાઈ વાચા.

કેજરે ભાઈ ! અખ્ બોલણા કયેશા તમ્ સાથે ?
અખ્તો અરજ બંદગીમેં રેહનાજ. ૧

કેજરે ભાઈ ! પાઉં પડુંગી અખ્ નિશ્ચે ને હોઈ;
અખ્ મેહર રાખો મોરા ભાઈજ. ૨

કેજરે ભાઈ ! અખ્ દર્ગા જકર વેહેલેરા આવો;
તો દેખો પ્રિક્ષત સોહીજ. ૩

કેજરે ભાઈ ! થોભ ચેલા તેરા અયેસા ને કહિયે;
ઉસ્કા હમ્ દેખેં તમાશાજ. ૪

કેજરે ભાઈ ! અખ્ બહેલા થયો હમે ફિકર નીકાલી;
પરદેશ ભૂડેંરા ભાઈ જનજ. ૫

૮૪

realpatidar.com

કેજરે ભાઈ ! તુમ્ બહેલા આવો આપણી જગ્યા માંહે;
કામ કરીને સીધાવોજ. ૬

કેજરે ભાઈ ! અરજ વિન્નતી બાઈ બુઢાઈ બોલ્યા;
પણ ભાઈ તુમ્ હમ્કું નાં વિશારોજ. ૭

સંપુરણ.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઈમામશાહ તથા શ્રી બાઈ બુઢાઈનાં
જ્ઞાન બોલોતેર સંપુરણ.

realpatidar.com

realpatidar.com

૮૫

મધ મૌશનાં ત્યાગનો ફર્માન.

શ્રી સદ્ગોર પીર કબીરદીન સાહેબનું

શ્રી સદ્ગોર બ્રહ્મા પીર કબીરદીન વાચ્યા.

એજી વિરા ! મધ મૌશ નાં ખાઈએ;
અને એમાં છેરે અહંકાર;
મધ મૌશ ને ખાઈએ,
તો તેમાં છે પાપ અપાર. ૧

એજી વિરા ! મધ મૌશ ખાશે તો મૂકર થાશે,
તેને ધરમ ન સૂઝે લગાર;
તેને ગર્વના ઉછાળા ઉછળશે,
પછે જાશે દોઝકને દરબાર. ૨

એજી વિરા ! મધ મૌશ એવો જાણીને હમે મેલિયો. ૩

અને મેલ્યો તે શાહને દરબાર;
ક્રિયા બંદગી ત્યારે પામીયા,
એમ બોલ્યા ગુરુજી વિચાર. ૩

એજ વિરા ! મધ મૌશ ચાખે તે ધરમ નાં રાખે,
અને ચાલે પોતાને જોર;
તે જાણે હું બેઠસ્તી થાઈશ !
પણ દોઝખી થાશે સૌથી મોર. ૪

એજ વિરા ! જીવ મારે ફેરા નવ ટલે,
અને બોહોત બોહતેરારે થાએ;
જીવ મારે ફેરા તો છુટીએ;
જો મારીએ પોતાનીરે કાએ. ૫

એજ વિરા ! જીવ પોતાનું કોઈ નવ મારે,
અને પરજીવ કાતી વાએ;
મારી ફૂટીને અગન ચઢાવે,
જાણુ તે જીવ છોડાવીએ આએ. ૬

એજ વિરા ! જેનું દૂધ વિરા પીજીએ;
તેને તો માતા કરીને રે જાણુ;
તેને જો વિરા કાપીએ,
તો કેમ પોહાંચીએ નિર્વાણુ ? ૭

realpatidar.com

૮૭

એજી વિરા ! તેના જાયા જે બાલકા,
તેતો કુટુંબ થયો પરિવાર;
તેને જે વિરા કાપીએ,
તો કેમ પોહાંચીએ પાર ?

૮

એજી વિરા ! દુનિયાનાં ચરિત્ર એવા કહિએ,
અને કહિએ તે અનંત અપાર;
મધ મૌશ ખાધે બહુ દોષ છે,
ભાઈ! તેનો અંત નહિ પાર.

૯

એજી વિરા ! મધ મૌશ ખાધે ધર્મ નહિ સૂજે,
અને ન સૂજે ઉત્તમ આચાર;
તે સોબતે ધર્મશાળાએ આવશે,
પણ નિંદા કરશે અપાર.

૧૦

એજી વિરા ! માછલડી માટે મૂર્ખાઈ કહિએ,
અને કહિએ તે બહુ અપાર;
તે ગંદી માછલડી કેમ ખાઈએ ?
તમે કેમ થાઓ છો ગમાર ?

૧૧

એજી વિરા ! એ માછલડી ગંધાણી,
અને ઈંડાં મૂકે અપાર;
તે માંહે સરવે જીવ છે,
તમ જેવા છે તે માંહે નિર્ધાર.

૧૨

realpatidar.com

એજ વિરા ! જરોજ ખાણીના જીવ કહિયે,
 અને કહિયે બહુ અંતાર;
 તે જીવને કાપી ખાશો !
 તેનું કેમ કરી દેશો જવાબ ?

૧૩

એજ વિરા ! જે જીવથી લોહી નિશરે,
 તેની દયા તુંતો રે રાખ;
 નહિ તો છે દુઃખ અતી ઘણું,
 પછી હોશો તે ફલંતરે હલાક.

૧૪

એજ વિરા ! બાર વરસનાં થઈને જ્યારે બેસશે,
 અને બેસશે અલીનો અંતાર;
 ત્યારે પેહલું લેખું એનું માંગશે;
 ભાઈ તે માંગશે ત્રતકાલ.

૧૫

એજ વિરા ! એવું જાણી તમે જીવ મ મારજો,
 અને ન ખાશો તેનું રે મૌંશ;
 જ્યારે લેખાં લેતાં પૂછશે,
 ત્યારે કેમ કરી દેશો જવાબ !

૧૬

એજ વિરા ! એવો અંશર વિરા આવશે,
 ત્યારે કરશો તે અતી પોકાર !
 ત્યાં નરનો જામો વિરા આવશે,
 તે શાહ અલીતણો અંતાર.

realpatidar.com

૧૭

realpatidar.com

૮૬

એજ વિરા ! ત્યાં કાયમ કાજ થઈને બેસશે,
 તે રૂપ અરબ્બીરે જાણુ;
 મહમ્મદ શાહ નામ ધરાવશે,
 તે નર નિષ્કલંક અંતાર. ૧૮

એજ વિરા ! ત્યાં ગોર નર ભેળા થઈને બેસશે,
 અને બેસશે તખ્તે રે જાણુ;
 ત્યારે અવર જીવુંનાં લેખાં માંગશે,
 અને માંગશે સાચ નિર્વાણુ. ૧૯

એજ વિરા ! ત્યારે જોણે જીવે મધ મૌશ ખાયા,
 અને જીવ માર્યા અપાર;
 તે જીવુંને આવાગવુંને મેલશે,
 અને મેલશે ચોરાચી અંતાર. ૨૦

એજ વિરા ! દુનિયામાંહે તો અંતાર આવી રહ્યા,
 હવે દોઝક માંહે અંતાર,
 એકથી છૂટે બીજે જશે,
 એવા મદ્દમ ભોગવશે અંતાર. ૨૧

એજ વિરા ! જુગ ચોથાથી નથી પાંચમો,
 અને નથી અગિયારમો અંતાર;
 તેમાં પાત્ર ઈમામગોરને ઓળખો,
 તો છુટશે સરવે જંજાળ, ૨૨

realpatidar.com

એજ વિરા ! એવા પાત્રથી જે જીવ ભૂલશે;

તેનો જન્મ ગયોરે હરાય;

જેમ અધુરે ઇંડ ગણિયો,

તેતો નકને દારેરે જાયે.

૨૩

એજ વિરા ! એજ જાણીને જીવ મારજે !

અને ખાજે તેનોરે માંશ;

તે પોતાને શિર દોષજ જાણજે,

એમ જોડ્યા સદગોરજ સાર.

૨૪

એજ વિરા ! પીર કબીરદિન જોલિયા.

અને જોડ્યા ઉંચ મોઝાર;

સંવત પંદર ને ચિલ્લોતરો,

અને ચૈતર નુરે માસ.

૨૫

સંપુરણ.

realpatidar.com

૯૧

શ્રી સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા શ્રી પીર કબીર
દીન સાહેબે બાર કોડી સાથેનાં ભરાણુમાં
અન્નતનાં ભરાણુનો લીધેલો ખુલાસો.

શ્રી સદ્ગોર પીર કબીરદીન વાચા.

એજ સવંત ચૌદસોને બત્રીસ,
અસાડ માસની તિથ;
તારીખ સત્તર મીએ આવી છે,
અને આવી તે લોઢાની ભીંત.

૧

એજ ! ત્યાં ગોરે અદાશ કીધી,
અને કીધી તે માસ છે માસ;
છે માસ ને છે દિને પુરા થયા,
ત્યારે નરજ થયા મેહરબાન.

૨

એજ ! તે તો ઇસ્લામશાહનો અવતાર કહિયે,
અને કહિયે તે કેક મોઝાર;

realpatidar.com

- ત્યારે* પાંચ વરસ ને પાંચ દિન ગોરના થયા,
ભાઈ! ત્યાંરે થયા તે તૈયાર. ૩
- એજ ! સંવત ચૌદસો ને તેત્રીસ,
અને માગસરનો રે માસ;
ત્યારે આંકડા માંહેથી પાવડી કીધી,
વલી કીધી તેરે તૈયાર. ૪
- એજ ! તે પાંચસો ગજની પાવડી,
તે વણી પોતાને હાથ;
તેમાં શિક્ષત લખી શાહતણી,
ભાઈ પોતે થયા રણિયાત. ૫
- એજ ! સ્વામી અમે તમ્ દાસ છીએ,
અને છૈયે તમારા રે બાલ;
અન્નંત કોડીનું પાપ ઉતારશો,
એમ કહે ગુરુ દાતાર. ૬
- એજ ! એ પાવડી લેધને ચાલિયા,
અને ચાલ્યા આનંદે અપાર;
એક વરસને દિન પાંચ માંહે,
ગુરુજ આબ્યા થઈ તૈયાર. ૭
- એજ ! ત્યારે બાર કોડી દરગે પોહાંતા,

* પીર કબીરદિન તે વખતે ઉંમર ૪૧ વર્ષની હતી પણ બાળ રૂપે લીલા કીધી છે.

૯૩

realpatidar.com

તે પીર સુદરદીનને સાથ;
તે છઠ્ઠે અસમાને જઈ રહ્યા,
ભાઈ તે જૂએ છેલ્લાની વાટ.

૮૨

એજ ! છેલ્લા જે વિરા જીવડા,
તે તો પીર કબીરદીનને સાર;
જપ્ત તપ્ત અમતણું રાખજે,
અન્નત તણો એ વિચાર.

૮૩

એજ ! અન્નંતના ગોર હશન કબીરદીન અવિયા,
અને આવ્યા તે હુશયેનીનો પરવાર;
એ ગોરને સાચા જાણજે,
નહિ કાં પડશો તે ઘોર અંધાર.

૧૦

એજ ! સંવત ચૌદસોને છત્રીશ,
અને રમૂજનનોરે માસ;
ચારે શ્રી ઇસ્લામશાહ અવિયા,
અને આવ્યાં છે કેક મોઝાર.

૧૧

એજ ! તે આલે નુરમહમદશાહઅલી આવશે,
અને આવશે તે શાહનો અન્તાર;
વરજ સેહેર તખત રચાવશે,
અને રચાવશે શાહ અલીદાતાર.

૧૨

realpatidar.com

૬૪

realpatidar.com

એજ ! નુરમહમ્મદશાહ કોલ આલશે,
કોલ આલે એતો શાહનો અંતાર;
તે તો ઇમામશાહને નુર આલશે,
તે કહિયે હશન કબીરદીનની આલ. ૧૩

એજ ! સંવત પંદરસોને છો કહિએ,
અને માસ ફાગણનોરે થાએ;
તારીક બાવીસમીએ નુર આપશે,
નુર શાહ આપે તે વરજરે માંહે. ૧૪

એજ ! તે દોડેથી નર આવશે,
અને આવશે તે આણે ડાર;
નર મહમ્મદશાહ આવી તખ્તે બેસશે,
તે જાંબુદ્વિપ મોઝાર. ૧૫

એજ ! ગુર કહે એવી અંતારની વાતું કહિયું,
અને કહ્યું તે ઉંચ મોઝાર;
સાત ઉંચમાં સર ઉંચ કહિયે,
ભાઈ તેનો કહું વિસ્તાર. ૧૬

એજ ! દેને દશોંદ ને માનજે,
અને એ છે અલીનો અંતાર;

realpatidar.com

૯૫

એ થકીરે જે ભૂલશે,
તે નહિ પામશે સ્વર્ગ દ્વાર.

૧૭

એજ ! પીર હશન કબીરદીન બોલિયા,
અને બોલ્યા તે આપનેરે વાશ;
સાચા થઈનેરે ચાલજે,
તો પામશે સ્વર્ગમાં રે વાશ.

૧૮

સંપૂર્ણ.

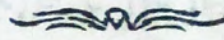
realpatidar.com

realpatidar.com

૯૬

નિરંજની નાનુ સત્યવચન લખ્યું છે.

કર્માનંજ બિસ્મલ્લા હિરેહમાં નિર્હીમ.

પહેલા સુરિજન હાર વખાણો, ઘસિકા આદે અંત નાં જાણો.	૧
આદે અંતકા ચેહી ભેદા, જખ્ લે આપે ઇંડ જો છેદા.	૨
રૂપ ધર કર જુગમેં આચે, મુનિવરકું સત્પંથ બતાચે.	૩
સુરિજન રચના તખ્લ નિપાઈ; ત્રણે મૂરત માંહે સમાઈ.	૪
કર્માન કેહકર બાહર આને, તખ્લ જા આપે આપકું જાને.	૫
જુગમે આકર અજવાલા કીના, જાંબુદ્વિપમેં પાવ જો દિના.	૬

realpatidar.com

૯૭

રોશન હુવા દિન દુનિયા માંહે,
અલી મહમ્મદશાહ નામ ધરાયે. ૭

આલ જ્યાં હોઈ પાઈએ ત્યાંહાં,
સાચે મોમિનકી પકડે બાંહાં. ૮

સત્ય વચનમાં સત્ય ને ભાખાં,
હેત સવલા મોમિનકું દાખા. ૯

ગોર નર મિલકર તેજ સમાયા,
જાંબુદ્વિપમેં છોડી માયા. ૧૦

દોનું નુર જળ એકઠા મિલિયા,
તબ્ જ ફેરા જબુકા ટલિયા. ૧૧

હાથે દિપક સુધા દીના,
અપ્ને મોમિનપર હેતજ કીના. ૧૨

આદે અંતે દોનું નુર ને આયે,
જુગો જુગમાં રૂપિવર પાયે. ૧૩

ને જીવ સોધ્યા સો દેવ કેહલાયે,
ખરી કસોટી સુરિજન શું લાયે. ૧૪

દોનું કલા જળ એકઠી હુંધ,
દૂજે પાત્ર નાં દખો કોઈ. ૧૫

સ. બો.-૭

૯૮

realpatidar.com

જુગી જુગમાં એહી ભેદા,
દુજા મારગ સહગોરે છેદા. ૧૬

ચોથી સંધકી આહે બાતાં,
અખ નહિ જાણો દૂજા ધાતાં. ૧૭

છે દિન માંહે મારગ બતાયા,
મુનિવર થે ઉન્ને નેડા પાયા. ૧૮

દીયા ધરમને રાહ બતાઈ,
અખ મત ભૂલો તુમ મેરે ભાઈ. ૧૯

પંથી કોએ જોટે નાં હોવે,
પરગટ મારગ નુરને જોવે. ૨૦

થોડા કલજુગ ઉમ્મર વટાઈ,
કાચી કાયાકી કયારે બઢાઈ. ૨૧

ધરમે સહગોરે રાહ બતાઈ,
મોમિન મેરે તમ કરો કમાઈ. ૨૨

જાંબુદ્વિપમે જોત ઉપાઈ,
અખ મત ભૂલો તુમ મેરે ભાઈ. ૨૩

દુનિયા કોઈ કામ ન આવે,
દુનિયા જીવકું દોજખ લે જાવે. ૨૪

realpatidar.com

૯૯

realpatidar.com

આગે દેખો જીન્ને દુનિયા છોડી,
 કબુલ્યે ન ચલા મૂખડા મોડી. ૨૫
 તબ્ જા બાટ એ સત્યકી દીની,
 દુનિયા દુરિજન દિલ્લુ કીની. ૨૬
 ઇસ્ દુનિયાને સખકો ભૂલાયે,
 જો બડે મૂશાઅક વલી કહેલાયે. ૨૭
 સાચે સુધે નિકલ જાવે,
 જૂઠે થે સો આપ બંધાયે. ૨૮
 ઇસ્ દુનિયાકું મત્ ધીરો કોઈ,
 બડે મુશાઅક ઉન્કી નાં હોઈ. ૨૯
 જીસ્કી નોખત પેહેલી જાવે,
 સહી કરી માનો ખ્યાલા આવે. ૩૦
 જો તમે જાનો શરોશિર ઘેરી,
 રાખ્યા નાં રેહવે એ પરદેશી. ૩૧
 ઇસ પંથીકા કોઈ મરમ નાં પાવે,
 દેખો ઓંચિત્તા ઉઠકર જાવે. ૩૨
 જીવ જાતાં જુઝે નાં કોઈ,
 જુઝે જીન્ને ખોજા હોઈ. ૩૩
 મલેકુલ મોતકા ચેહી ભેદા,

realpatidar.com

નળી બુઝયા માંહેકા પરદા છેદયા.	૩૪
પરદા છેદયા ઉન્ને સખૂ કુચ્છ પાયા, આપ આપકું આપ ગમાયા.	૩૫
નિસ્થી મોતકું આગે જોએ, પરદા માંહેકા જિન્ને છેદયા હોવે.	૩૬
તો મલે કિલ્ મોતકું ન્યનું જોએ, હાલ અપ્ના સખૂ મોતકું કહેવે.	૩૭
હાથ જોડ કર ખડીજ રહેવે, પરદા છેદયા જિન્ને પૂરા હોવે.	૩૮
પૂરા પરદા છેદયા હોઈ, તો મોહોત અપ્નીકું ન્યેનું જોઈ.	૩૯
મુરશદ પેહેલા સુધા પાવે, માંહેકે મુકામ સખૂહી બતાવે.	૪૦
મુર્શદ પૂરા આપે કહેવે, માંહેકે મુકામ સખૂહી દિખાવે.	૪૧
તખ્ જા આંદણા સુધા હોવે, સખૂહી મુકામ નેનું જોવે.	૪૨
માંહેકી કાશલ રતી નાં રહેવે, તો દર્શન શાહકા નેનું જોવે.	૪૩

૧૦૨

પીછે સદ્ગોર લિસ્ત લે જાવે,
લિસ્તી ચાદરણા આગલ દિખાવે. ૪૪

દેહડી સૂધી કીજે લોકા,
તો કયુ નાં હોવે શાહસુ ભોગા. ૪૫

દેખો મોમિન શાહ ધરજે આચે,
ઘેર ઘેર મંગલ વર્તાચે. ૪૬

સદ્ગોર મલ્યા જો રાહ જતાઈ,
સત્પથ માંહે મલિયા ભાઈ. ૪૭

ચાંદ્રણા મારગ પ્રગટ આણા,
જાણુદિપમાં ક્રિયા પિયાણા. ૪૮

તો કાચે નાં ચેતો મેરે ભાઈ,
નહિ ચેતે તો દોજખ જાઈ. ૪૯

છેલ્લી સંધ ઓર છેલ્લી ખાતાં,
છેલ્લી જુગ ઓર છેલ્લી ધાતાં. ૫૦

શેષદિપથી તમ્ ધર શાહા આચે,
જાણુ દિપે કર્માન પઠાચે. ૫૧

તમ્ ધર શાહકી હુઈ વધાઈ,
સદ્ગોરે સુધી રાહ જતાઈ. ૫૨

૧૦૨

એ દોનો દિપક સુધા જનો,	
સદ્ગોર અજવાલા સહી કરી માનો.	૫૩
જિન્ને એ દિપક દેખા હોઈ,	
ઉસે અધારા નાં લોપે કોઈ.	૫૪
પેહેલી સોહણી માંહે ફેરો લોકા,	
પીછે હૈયડા હોવે દિપક જોગા.	૫૫
દીઆ ધરમને કરમ સંજોગા,	
તો ફરી ફરી શાહશુ' ન હોવો જોગા.	૫૬
બાજ અજવાલે નાં પોતાં કોઈ,	
આગે મુશાએક બંડે બંડે હોઈ.	૫૭
સખહી વિલાયત ઉન્પર હોઈ,	
તિસે અજવાલા દિપક જોઈ.	૫૮
તખ્ત નખી ધરાયા નામા,	
સખ જીવોંકા કરશે કામાં.	૫૯
પીછે નખી મહમ્મદ કેહલાયે,	
સોહણી દિપક સાથું લાયે.	૬૦
ચૌદ લોકમાં અજવાલા કીતા,	
અલીકે શિરપ દસ્તાર જે દીતા.	૬૧
તખ્ત ધરાયા મહમ્મદ નામ,	
સખ ઉમ્મતકા કરશે કામ.	૬૨

૧૦૩

realpatidar.com

સો મહમ્મદ હો જા'બુદ્દિપમે આએ,
અલીમહમ્મદશા નામ ધરાએ. ૬૩

એ મુનિવરકું ઠામ બતાયા,
જા'બુદ્દિપમે છોડી માયા. ૬૪

આલ હમારી અમ્મર જાનો,
ઉસૂ સેપાતર દૂજ ના માનો. ૬૫

ચેહી સદ્ગોર દૂજનાં હોઈ,
જાને ન પાયા તિને સર્વે જોઈ. ૬૬

જે નુરે નુર ચલકર આયા,
જા'બુદ્દિપમે છોડી માયા. ૬૭

મુધા મારગ સતીએ જોઈ,
અયેસા ટાણા દુજ નહિ કોઈ. ૬૮

વેદશાસ્ત્રમાં લેજે જોઈ,
અખ દો દીપકૂકી હૂઈ રશનાઈ. ૬૯

સતી જીવને સતશું જોઈ,
મૂર્ખ અભાગી કરમ શું જોઈ. ૭૦

એ આલ અલીકી એમ્મર જાનો,
છેલ્લે ટાણે તમે દેખ પીછાણો. ૭૧

realpatidar.com

અબ્ મત્ ભૂલો મેરે ભાઈ,
આગે દુનિયા તમ દેખો હરાઈ. ૭૨

સત્ય વચનમાં સત્ય ને ભાંખા,
ને કછુ થાશે ખોલકર દાખા. ૭૩

ને કોઈ જુગમાં શાહ કેહલાવે,
સો તો સત્ય વચન પઢાવે. ૭૪

શાહ કેહલાવેશો નર પૂરા હોઈ,
સોલ કલાશું તમે લેને નેઈ. ૭૫

અગિયાર મુકામે સેહસ્ર દ્વિપમે કાચે,
બારમાં મુકામ જાંબુદ્વિપમે લાચે. ૭૬

ઢાંકા નહિ તમે પ્રગટ જાણો,
સોણ કલાશું તમે દેખ પિછાણો. ૭૭

કહો તો પઢકર કહું જ્ઞાના,
તુમકો બતાયા ભિસ્તકા ઠામાં. ૭૮

સત્ય વચન ઇસ્કા ધરિયા નામા,
ભણે નર મહમ્મદશાહ આખર ધામા. ૭૯

૧ પેહેલી કલા ને નિર્મલ હોઈ,
૨ દુજી તેજ નાં લોપે કોઈ. ૮૦

૧૦૫

realpatidar.com

૩ ત્રીજી દેહમાં સાંધાં નાં પાલે,
૪ ચોથી શરિરે થાન ન આવે. ૮૧

૫ પાંચમી અનેક અગમ રૂપ દિખાવે,
૬ છઠ્ઠી અગમકી ખાત સુનાવે. ૮૨

૭ સાતમે ન્યેણે પુત્લી નવ દેખો,
નિંદ નાહ તીશે પલકૂ નવૂ પેખો. ૮૩

૮ આઠમી પાઉં પદમૂળે હોઈ,
૯ નવમી સેત પ્રસેવો નાંહી. ૮૪

૧૦ દશમી ભોમિયે પગલા નાં હોઈ,
હિણા ખીણા એક કરી ભેઈ. ૮૫

૧૧ અગિયારમી લચ્છન ડાળે પાશા,
અિહ ઈન્દ્રી નહિ તીસ ખાશા. ૮૬

૧૨ બારમી બલવંત અપરમૂપારા હોઈ,
દેવ દાણુવ નવ લોપે કોઈ. ૮૭

૧૩ તેરમી ત્રણ ગુણા તિતજ હોઈ,
શક્તિ રૂપ તમે લેને ભેઈ. ૮૮

૧૪ ચૌદમી ચૌદ ઇલિમ બતાવે,
જખૂ ઉપજે તખૂ વેદ પઢાવે. ૮૯

realpatidar.com

૧૦૬

realpatidar.com

૧૫ પંદરમી પખ્ પૂરા હોઈ, યડતી ઉતરતી કલા લેને નેઈ. ૯૦

૧૬ સોલમી કલા ને સજનહારા, જીવ પિંડકા કરે નિસ્તારા. ૯૧

સોલ કલાશું પૂરા હોઈ, સાચા વિષ્ણુ જાણે સોઈ. ૯૨

સંપુરણ.

realpatidar.com

૧૦૭

realpatidar.com

શ્રી સદ્ગોર બ્રહ્મા પીર શમ્ભસની વાચા.

ગોરની બાર કલા.

કર્માનંત બિસ્મિલ્લા હિરેહમાં નિર્હીમ.

પેહેલા શુરીજન હાર વખાણો,
આદે અંતકા ભેદ ને જાણો.

૧

દૂજે દયા ધરમ ને ધરના,
હેત લે સઘલા શાહોપર ધરના.

૨

જે શાંઈ ઘટો ઘટ જોલે,
સાચા મુનિવર ઉસ્કુ જોલે.

૩

જાને પાયા વોહ પૂરા માટી,
ઉતરી ગયા શો વસ્ત્રી ઘાંટી.

૪

realpatidar.com

૧૦૮

realpatidar.com

પ્રથમ સ્વામિએ નુર નિપાયા,
ઉસ્કા એકહી બ્રહ્મ બનાયા. ૫

બ્રહ્મ બનાકર ભેદ જો દીના,
વેદે અજૂવાલા ઉસ્કા કીના. ૬

અતિ પવિત્ર વોહ પૂરા કહાવે,
જુગ તારણ વોહી આવે. ૭

આદ જુગો જુગ બ્રહ્મ પ્રકાશા,
સખ ભવનકી પૂરે આશા. ૮

વોહી નુર નખી કહેલાયા,
જાંબુદ્વિપમાં ફિર્ ફિર્ આયા. ૯

પંજાબ પ્રકાશી ગુજરખંડ જાવે,
સાચા બ્રહ્મા સોહી કહાવે. ૧૦

બ્રહ્મ રૂપ બ્રહ્મ કલા ધારે,
અન્નંત કરોડી સોહી નર તારે. ૧૧

છેલ્લે ટાણે કીહ્યે બાતાં,
સચ્ કરી માનો મુનિવર ધાતાં. ૧૨

જુગ જુગાંતર રૂપ રૂપાંતર,
તિસ્થી મુનિવર મત્ રાખો અંતર. ૧૩

realpatidar.com

૧૦૯

realpatidar.com

ગોર રૂપ જે પ્રગટ હોવે,
બાર કલાશુ સખ નેનું જેવે. ૧૪

કલાનાંહી વોહ ગોર કયેશા,
માખણુ નાંહી તો છાછી જ્યેશા. ૧૫

૧ પહેલી કલા તે નિર્મલ હોઈ,
જ્યેશા સૂર્ય તમે લેજે જેઈ. ૧૬

૨ દ્વિજ તેજ નાં લોપે કોઈ,
સાચા બ્રહ્મા તમે જાણો સોઈ. ૧૭

૩ ત્રીજી અનેક અગમ્ રૂપ દિખાવે,
સખ જીવુંના સંક્ષે મિટાવે. ૧૮

૪ ચોથી અગમ્ છી બાત બતાવે;
શાહા પ્રગટ નેનું દિખાવે. ૧૯

૫ પાંચમી પાડિં પદમ જે હોઈ,
મૃતક જીવતા કરે નર સોઈ. ૨૦

૬ છઠ્ઠી સેત પ્રશેવો નાંહી,
સત્ય સખુરી અતી મન માંહી. ૨૧

૭ સાતમી નીંદ પલખજ નાં હોવે,
હિણા ખિણા એક કરી જેવે. ૨૨

realpatidar.com

૮ આઠમી ભૂમીએ પગલાનાં હોઈ;
આવત્ જવત્ નવ જાણે કોઈ. ૨૩

૯ નવમી ત્રણ ગુણા તિત્તજ હોઈ,
ન્યણે નિર્મલ નુરજ જોઈએ. ૨૪

૧૦ દશમી દશ ભોવન મુખમાં બતાવે,
જળ ઉપજે તખ્ત વેદ પઢાવે. ૨૫

૧૧ અગીયારમી અતી બલ હોઈ,
દેવ દાણુવ નવ લોપે કોઈ. ૨૬

૧૨ બારમી કલા સખ્કી પૂરે આશા,
ઝિહ ઇન્દ્રી નહિ તિશ બાશા. ૨૭

૧૩ ઈત્ની કલા હસ્માંહી જાણો,
સોઈ બ્રહ્મા તમે દેખે પીછાણો ૨૮

૧૪ ભણે પીર શમ્મસ તમે શુણો જ્ઞાના,
ધરો મુનિવર ઉસ્કા ધ્યાના. ૨૯

સંપુરણ.

realpatidar.com

૧૧૨

realpatidar.com

અરણ્ય.

(રાગ ભરથરીનો.)

કર ઘડીને કરગરું, અરણ્ય શુભો દીના નાથણ;
 દુઃખ દાવાનળ આવીયું, છોડાવો છોગાળા નાથણ. કર. ૧
 થાયે ધાર્યું સૌ તુજનું, દેખી દીત ગભરાયેણ;
 જ્ઞાન નહિ કળ બળનું, એથી અંગે અદરાયેણ. કર. ૨
 કાચી માટીનું ખોળીયું, સ્વામી તાપન સેહવાયેણ;
 કાંટે પાલી તન તોળીયું, સ્વામી સેવક કેહવાયેણ. કર. ૩
 ન્યાય કરશે જો વિઠ્ઠલા, અમ્ આરો ન કેાયેણ;
 માદી માથું માવા મિઠકા, પત જાનાની હેાયેણ. કર. ૪
 કલીએ કાળું વર્તાવિયું, કરે અધર્મ અપારણ;
 જીલમી જીગમાં ઝોકાવિયું, લિત્રા અન્નત અપારણ. કર. ૫
 ગુણ અગણિતે ભર્યો, અંગુણ લવલેવ નાંહીણ;
 અંગુણ મમ્ આપ પરહરો, જાવું બીજે હવે કાંહીણ કર. ૬
 ધર્મ માર્ગ રૂંધિયો, પામ્યા પ્રપંચ ખાખંડણ;
 દાન દર્શનને ખુંધિયો, માયા કીલે પડયા પંડણ. કર. ૭
 લાઈ સુતક ગણે નહિ, મોજ મારે દિન રાતણ;
 પરગવનને પેંજે નહિ, નાં શુભે ધરમની વાતણ. કર. ૮
 માદક વસ્તુ મૂકે નહિ, ખાએ ખર્યે અપારણ;
 દેવ દેવાઈ ચૂકે નહિ, લાગ્યા અવળે એ લારણ. કર. ૯
 લશણુ ડુંગળીનાં દામથી, હીંગ તમાકુની તાણણ;
 મન હશે નર નામથી, નવ રૂચે વેદ વાણણ. કર. ૧૦
 ફૂટેવે ચડી કુટાએ છે, કરતી કુટ્ટાનાં કામણ;
 પતિત પ્રજને પ્રશવે, જેટ પાડે દામો દામણ. કર. ૧૧

realpatidar.com

સત્યંથી સત્યંથ ત્યાગીને, કરે મનગમ્તા મેલજી;
 જ્ઞાન ધ્યાનથી તે લાગીને, ખેલે કુલ્દાશુ ખેલજી. કર. ૧૨
 નરજી હવે તો નિહાળજો, અતી થયું અધરમજી;
 ભૂલેલ ભમતાને વાળજો, છોજ અશરણા શરણજી. કર. ૧૩
 સત્યંથ સર્વ વ્યાપી રહે, પેપે રાએ રંક ભૂપજી;
 નકલંક નામ જપી રહે, જૂએ જગ સૌ તુજ રૂપજી. કર. ૧૪
 કરજોડી ખાકી કરગરે, અરજી શુણજો શિરતાજજી;
 સત્યંથ રજે રજે પ્રસરે, રહે ત્રીલોકે લાજજી. કર. ૧૫

સત્યંથના પ્રેમી હોવતો !

જરૂર કરશો.

માણસ ને ઢોર, એવા વર્ગે કરો સૃષ્ટીમાં ઓળખણ
 કરાય છે. પરમાત્માએ જગતમાં ઉત્તમતા માણસોને આપેલી
 છે, મનુષ્ય તનલેવા દેવો પણ આશાવંત છે. પરમાત્મા
 સર્વનો મનુષ્ય દેહેજ સુક્ષ્મ કરશે, એવો ઉલ્લેખ શાસ્ત્રોમાં
 હોવાથી મનુષ્ય શરીરની ઉત્તમતા વખણાઈ રહેલી છે. ઢોર કે
 પશુ એ શરીરો તો કનિષ્ઠ ને મધ્યમ ગણાએલ છે. પશુ શરીર
 લક્ષ્યોરાસીમાંજ સપહાવવાનોજ, એ એધાણી સ્પષ્ટ છે, ને
 મનુષ્ય શરીર મોક્ષનો દ્વાર નક્કી કરાએલો છે.

મનુષ્ય શરીર સાથે મોક્ષ સંડોવાયલો છે. શરત એટલી
 કે, મનુષ્યપણના ધર્મો તના નિયમોસહિત પૂર્ણ કરવા જોઈએ.
 વારાનો પુરૂષ ઓળખવો, તેની મર્યાદા જાળવવી, તેનાં વચ-
 નાધિન રહેવું એમ કરવાથી કંટાળેલો મનુષ્ય મોક્ષથી લાખે
 વર્ષનાં માર્ગ જેટલો છેટો પડી જાય છે.

૧૧૩

realpatidar.com

દરેક શરિરમાં આહાર, નિંદ્રા, ભય, મૈથુન એક સરખાજ હોય છે, એ ગુણોથી પશુ કે મનુષ્ય ઓળખાતો નથી. મનુષ્યમાં જ્ઞાન (સમજ) વિશેષપણે છે, જ્ઞાનવાનજ મોક્ષનો અધિકારી છે. જ્ઞાનવાનજ માણસ શરિરને લાયક છે. જ્ઞાન પામવા સારૂ સદ્ગુરુપનો સંગ; સદ્ગુરુપની ઓળખણ સારૂ સદ્શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ છે. શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ પામવા, પમાવવા માટે શાસ્ત્રોનો ઝોહોળો પ્રચાર, ઝોહોળા પ્રચાર માટે શાસ્ત્રો શરણ ને સસ્તા થવા જોઈ એ, શાસ્ત્રની અગ્વડતા ટાળવા, પ્રચાર પુરકળ થવા, દરેક દરેક સત્પંથીએ ચિંતાવાન રહેવું જોઈ એ. પુરકળ પુસ્તકોને સસ્તા મળતા થવાથી નાના, મોટા, ગરીબ, ગ્રહસ્થ, બાળ, યુવક, વૃદ્ધ, બાઈ, ભાઈ, સર્વ સરખી રીતે લેઈ શકે, વાંચી શકે, વાંચ્યા-વિચાર્યાથીજ તે વ્યવહારમાં મૂકવા પ્રયાસ કરવો પડે છે. શાસ્ત્રોની વિધિયુક્ત સમજ, તેજ જ્ઞાન છે. બીજો માર્ગ જ્ઞાનનાં પ્રચારનો બાળકોને કેળવણી આપવાનાં મંદિરો ઉભાં કરવા, જેમાં નિર્દોષ બાળાઓ બાળકો કેળવણી પામે, તે સાથે સદ્શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ કરી શકે. બાળપણથી જ જ્ઞાનનાં સંસ્કારો લાગેલા હોય છે તે કદી પણ ભૂંસાતા નથી. દિવસે દિવસે વૃદ્ધી પામી ફળદ્રુપ થાય છે. ત્રીજો પ્રકાર જ્ઞાન પામવાનો. લાયક ઉમરે પોહોંચ્યા પછીનાં શાસ્ત્રાક્ત અભ્યાસ પૂર્ણ થયા પછી ધ્યાનાદિના પ્રકારોનું જ્ઞાન પામવા સદ્ગુરુચરિત્રશાળી સદ્ગુરુપની ઓળ કરી તેની પાસેથી મેળવાય છે. એ જ્ઞાન આપનારને ધાર્મિક ગુરૂ એવી સંજ્ઞા અપાયેલી છે. જ્ઞાન પામવાનો જે પ્રથમ મંગળાચરણ છે, તે એ કે ધર્મનાં પુસ્તકોનું ક્ષેત્ર વિશાળ કરો ! શાસ્ત્રાદિકના પુસ્તકો વિષે જે મેહનત કરી રહ્યા હોય તેઓને તમારી સંપત્ત પ્રમાણે મદદ કરો ! મદદ કરવાના જે પ્રકાર છે, એક તો નાણા

સ. બો-૮

સંબંધી કાળો; ઉઘરાણી કરાવી આપવા, કાં પોતે પોતાનાં પદરમાંથી ભેટ કે મદદ તરીકે આપવું. બીજો પ્રકાર એવો છે કે તેઓએ પ્રગટ કરેલા પુસ્તકો ખપાવરાવી દેવા, પોતે પણ પુસ્તકો લેવા. ગ્રહસ્થોએ તો જરૂર પોતાનાં ઘરે આવતા કારજ, પ્રસંગોમાં એવા ધર્મપુસ્તકો સામટા ખરીદી લાણી, ભેટ, સોગાદ તરીકે લાયકોને વેહેંચવા, તેમ કરવાથી બેવડી મદદ થાય. એકતો પુસ્તકો ખપી જવાથી કાર્ય કર્તાને નાણાની ઘૂટ રહેથી બીજા પુસ્તકો બહાર પાડવાનો ઉમંગ વધતો રહેશે, બીજું પુસ્તકો લાયકોને આપવાથી શાસ્ત્રનો સારો પ્રચાર થાશે, એજ પ્રચારે મનુષ્યો જ્ઞાની બનવાનો માર્ગ છે, ધર્મની ઉન્નતી થવાની જે પ્રથમ ચાવી છે તે એજ છે. મનુષ્ય ઓળખવાનો એજ માર્ગ છે? કે જેને જ્ઞાનના પ્રચારની ચીવટ, ટેક, સમજ, આશા છે, એવી શુભ ભાવનાઓવાળા શરીરોજ મનુષ્યોનાં છે, સાચા મનુષ્ય શરીર તેઓનાજ કહેવાય જેને ધર્મવૃદ્ધિ, જ્ઞાનપ્રચાર, ધર્મની ટેક, નિતિ, પ્રેમની અભિલાષા છે. જેઓને ધાર્મિક ચિંતા નથી, ધર્મના નિયમોને ટેકો સાચવવાની કાળજી નથી, ખાવા પીવાની પવિત્રતા જાળવી શકતા નથી, તેજ મનુષ્યના સાચા શરીરો નથી, પણ તે બનાવટી બોળિયા છે. એ શરીરો મનુષ્યનાં, કહેવાનાં પણ ખરેખર પશુઓનાજ છે. મનુષ્ય યોનીમાં આવવાથી મનુષ્ય થઈ શકતો નથી, ગમે તેવી પવિત્ર કહેવાતી, ઉત્તમમાં ઉત્તમ ગણાતી જ્ઞાતીની યોનીમાં જનમ્યો હોય તોએ શું? જેને મનુષ્ય ધર્મનું જ્ઞાન નથી તે ચોખ્ખો ઢોર (પશુ) છે. પશુઓ કદીપણ મનુષ્ય ભેળા રહેવાથી મનુષ્ય બની શકતા નથી. સેહવાસને સંગનાં અશરે કાંઈ ભાનવાળા થાય છે, છતાં પશુપણું કદીએ મૂકતા નથી. એવા પશુનો સંગ બોહોળો હોય. ને તે પોતાને પવિત્ર

૧૧૫

કેહવસવવા ઇચ્છતા હોય, તો તે પશુપણની પરિસીમાં છે. તે ઉપર મનુષ્યો તો લોભાશે નહિ પણ પશુઓજ પશુઓનાં ઘણાં મળશે.

સત્પંથમાં અવશ્ય કરવાનું પ્રથમ કાર્ય એજ છે. સત્પંથિયોમાં જ્ઞાનની અલિલાષા બળવત્તર થએલી છે. ધર્મશાસ્ત્રો એવા ને વાંચવા, સમજવા, હૃદયેશાં ઉત્સુક રહે છે. પણ પરાધિનતા તેઓને પોતાની ઇચ્છા પૂર્ણ કરવા દેતી નથી. ધર્મકંડનાં નાણાં કાર્યવાહકો ઘસડી જઈ પોતાની મોજમજમાં ને એસઆરામમાં, અમીરાતનું ડોળ દેખાડવા પાછળ ખરચી દે છે. જ્ઞાનવૃદ્ધિ સંબંધી ઘણું, ઘણું કહેવામાં આવ્યા છતાં તેઓ કાન દેતા નથી. ઉપરથી કાર્ય વ્યવસાયનો ડોળ કરી લુચ્ચા પટેલિયાઓને ફેાડી પોતાના પક્ષમાં રાખી લે છે; ને ખોલે કે ઘરના કામમાં નવરાશ નથી ! પણ અંદરગાળે એવો ભાવ હોય છે કે, જ્ઞાનની વૃદ્ધિ થએથી આપણી મોજમજ નષ્ટ થઈ જશે. કારણ જ્ઞાનીને અંધશ્રદ્ધા હોય જ નહિ. પોલ અંધારામાંજ પોષાય. પોલ જ્ઞાનનાં પ્રકાશમાં નલે નહિ “હમારે નિયમધર્મ સાચવવા પડે, જેથી એસઆરામમાં ખામી પડે.” તે ભીતીએ સાહિત્યનું ક્ષેત્ર સંકુચિત કરતા જાય છે. સત્પંથી આલમ અંધશ્રદ્ધાનાં ભાવે તેઓની શિકાર બનેલી હોવાથી પોતાનું સર્વશ નાશ થતું પણ જોઈ શક્તિ નથી ! હાથે કરી પોતે પોતાનું નષ્ટ કરવા બેભાન બનતી જાય છે; એ દેખીતું પશુપણું છે. સત્પંથમાં એવા પશુઓ શોભે નહિ.

ત્રણસંકરો ધર્મમાં અધર્મ ઉભૂં કરવા મથન કરી રહે છે. જેઓ પોતાના ધર્મમાં ઢોંગ ઘાલી પોતે ક્રિયાબ્રહ્મ બની અન્યને બ્રહ્મ કરવા પ્રયત્નો કરે છે, તેજ ત્રણસંકરો જ હોય છે. ત્રણસંકર કહો કે જરપુત્ર કે હરામનો કહો એકજ છે. સહજાન નાંર્યવું એ કાંઈ પવિત્રતાઈ તો હોય જ

નહિ. પવિત્રાને જ પવિત્રતાઈ ગમે છે. વિસ્તાનો ભમરો કોટી ઉપાએ પણ ફૂલોની સુગંધ પર આશક્ત નહિ થાય, ને ફૂલોનો ભોગી ભમરો કદીપણ વિસ્તા તરફ નજર નહિ કરે. તેમ વ્રણસંકરો ધર્મનાં સુધારા તરફ ધ્યાન નહિ જ આપે. જોકે તેઓ ધર્મના નાણાથી મોજ, મજ, લેહર ઉડાવતા હશે. ધર્મનું રખવાળું કરવાનો ડોળ કરેતા હશે, પણ એકે ક્રિયા નહિ પાળતા હોય ! તેઓ તો લશણુ, ડુંગળી, હીંગ, અફિનાદિ માદક પદાર્થો ખાતાને ખુદતા હશે, તમાકુ પિતા હશે, છીકણી સુગંધતા હશે, ગાંભે. ભાંગ, ચડશ, માજમ, તાડી, દારૂ, ઉડાવતા હશે ! કુટ્ટાઓના પ્રેમના ભોગી નાચ, છંદ, ભવઈની મોજ ઉડાવતા હશે. એવા એજ ધર્મના શત્રુઓ છે. ધર્મિ થઈ એવા કામ કરનારો હોય તો તે વ્રણસંકર જ હોવો જોઈએ ! વ્રણસંકરપણાની એજ એંધાણી છે. એનો સંગ કદી પણ નાંજ કરવો ! તેને ધર્મનું કાંઈપણ આપવું નહિ, નહિતો તમોને પણ ધર્મથી પાડશે. ઘણે ભાગે તેઓના સંગમાં જે જે લેળા હશે તે સર્વ વ્રણસંકર જ હશે ! સાચા સત્પંથી કદીપણ નહિ જ હોય, એ તમારે ખચીત માનવું.

સત્પંથી વિરાઓ ! તમો સત્પંથી હોવ ? સત્પંથનો પ્રેમ હોય ? સત્ય બહાલું હોય ? તો જરૂર જ્ઞાનની વૃદ્ધી થવાના કાર્યો ઉપાડી લેશો. ને એવા પવિત્ર કાર્યમાં તન, મન ને ધનથી મદદ કરશો, ને જેઓ ક્રિયાભ્રષ્ટ, ને સત્પંથમાં પેશી દુષ્ટતા પ્રસરાવતા હોય ! તેવાઓનો પેહેલે પગલે ત્યાગ કરશો. તમો પણ તમારું આપ પ્રકાશી જોઈ સત્પંથ વિરુદ્ધની ટેવો, કે આદતો હોય તો તજ દેવા બનતું કરશો. જો સત્પંથી હોવ તો ? જરૂર આટલું કરશો.

લી. શુભેચ્છક realpatidar.com

“ખાકી.”

મુ. પીરાણા.

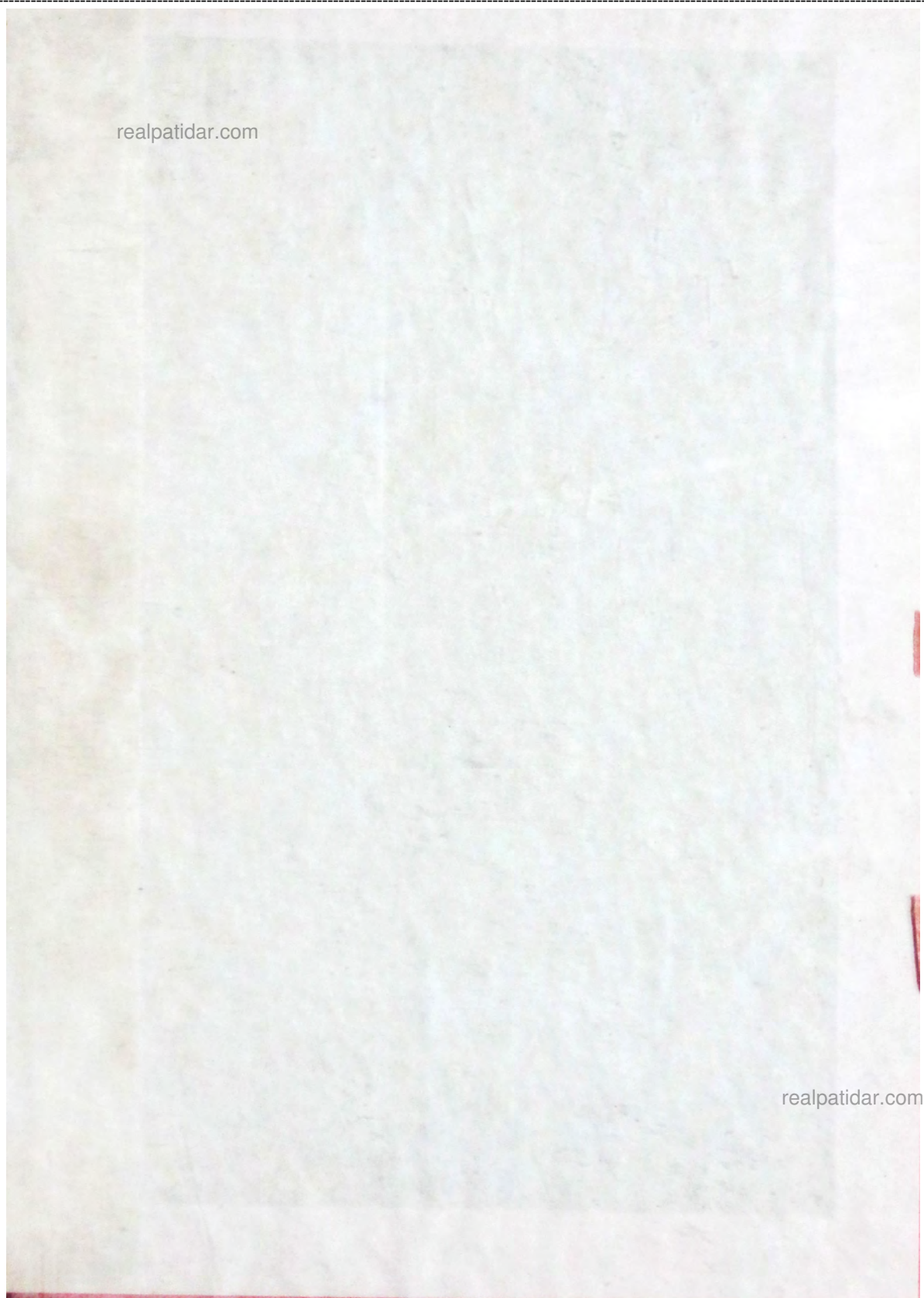
realpatidar.com

realpatidar.com

realpatidar.com

realpatidar.com

realpatidar.com

સત્યથિયોને નિવેદન

સત્યથી વીરો ! તમોને સત્યથ વ્હાલું છે ? સત્યથ વ્હાલું હોય તો સત્યથના પ્રચાર રૂપે સત્યથના સાહિત્યનો બોહોળો ફેલાવો થાવા સાહિત્ય સેવા કરનારાઓને મદદ કરો. સત્યથની સંસ્થાનાં કાર્યવાહકોને ફક્ત ધન વ્હાલું હોવાથી, તે ભેલું કરવા મન્યા રહી મોજ શોખ વધારવા પ્રયત્ન કરે છે. તેથી તમોને એ બંને નર્ક ગામી થાશો.

મોક્ષ જ્ઞાનથી છે, જ્ઞાન પુસ્તકોથી ને સદ્ પુરૂષોનાં સંગથી મળે છે. મોક્ષની ઇચ્છા હોય તો જરૂર સદ્શાસ્ત્રોનો વધારે પ્રચાર કરવાના કાર્યને ઉત્તેજન આપો.

કાર્યવાહકો તમને અજ્ઞાનીને મૂંઢ રાખવામાં ગુંચાઈ રહ્યા છે. તમો જ્ઞાની બનો તો તમારી અંધશ્રદ્ધા નાશ પામે. તમારી અંધશ્રદ્ધાનો નાશ થવા સાથે તેઓનાં મિથ્યા સુખનો પણ નાશ ભેગો હોવાથી તે તમોને કદી જ્ઞાની થવા નહિ દે. જેથી સાહિત્યનાં કામમાં તે મદદ નહીં કરે ! પણ તમોને તમારા કલ્યાણની દરકાર હોય તો સાહિત્ય વૃદ્ધીનાં કાર્યમાં મદદ કરશો.

સીંઠ શુભેચ્છક.

“બાકી”

realpatidar.com